

2017

ROVANIEMEN KAUPUNKI

VAPAA-AJANLAUTAKUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TULOSKORTTI 2017

ROVANIEMEN KAUPUNKI

VAPAA-AJANLAUTAKUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TULOSKORTTI 2017

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Vapaa-ajanlautakunnan talousarvio ja toteuma 2017.....	4
3. Kulttuuripalvelut	5
3.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu kulttuuritoimi	5
3.2 Kulttuuripalvelut tuloslaskelma	5
3.3 Kulttuuripalvelujen toimintaraportti 2017	6
4. Liikuntapalvelut.....	15
4.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu liikuntatoimi	15
4.2 Liikuntapalvelut tuloslaskelma.....	15
4.3 Liikuntapalvelujen toimintaraportti 2017	16
5. Nuorisopalvelut.....	20
5.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu nuorisotoimi.....	20
5.2 Nuorisopalvelut tuloslaskelma.....	20
5.3 Nuorisopalvelujen toimintaraportti 2017	21
6. Vapaa-ajanlautakunnan investointien toteuma 2017	26
7. Vapaa-ajanpalvelualueen hallinto ja henkilöstö	28
7.1 Vapaa-ajan palvelualueen viranhaltijaorganisaatio 2017	28
7.2 Vapaa-ajan palvelualueen henkilötyövuodet, henkilöstömäärä ja sairauspoissaolot.....	28
8. Vapaa-ajan palvelualueen tuloskortti	28

1. Johdanto

Vuotta 2017 muistellessa on ehdottoman tärkeää heti aluksi kertoa, että Rovaniemi ja rovaniemeläiset tekivät yhdessä upean Suomi100 -juhlavuoden. Itsenäisyyspäivänä sinivalkoiseksi valaistua Lappia-taloa, kirkkoa ja kaupungintaloa ihastellessaan moni kävijä toivoi, että juhlavuonna toteutettuja asioita olisi mahdollista kokea myös tulevaisuudessa. Yhteinen tekeminen ja asioiden kokeminen ilon kautta saivat aikaan hienoa tekoja ja tunnelmia.

Kulttuuripalvelujen ilonaihe vuonna 2017 olivat laadukkaiden sisältöjen lisäksi ehdottomasti kävijämäärien nousut, niin museoissa, tapahtumissa kuin tilaisuuksissakin. Liikuntapalvelujen ja perusturvan ikäihmisten aktiivisen toiminnan myötä Rovaniemi valittiin mukaan valtakunnalliseen Voimaa vanhuuteen -ohjelmaan. Ohjelman avulla tavoitellaan lisää voima- ja tasapainoharjoittelua sekä ulkoliikuntaa kotona asuville, toimintakyvyltään jossain määrin heikentyneille iäkkäille. Nuorisopalvelut koordinoi kaikkien aikojen valtakunnallisen Nuori Kulttuuri Moves 2017 tapahtuman, joka onnistui hienosti ja liikutti tuhansia nuoria tanssijoita. Toukokuussa puhaltanut pohjoinen puhuri ei hidastanut menoa, salit olivat täynnä ja Lordin aukiolle saapui ennätysyleisö nauttimaan The Youths -yhtyeen ja Isac Elliotin konserteista.

Yhteistyö perusturvan palveluiden kanssa nousi vuoden aikana uudelle tasolle. Olimme osaltamme tienraivaajia valmistelemalla yhteisiä työtekijöitä ikäihmisten palveluiden sekä liikunnan että kulttuurin tehtäviin. Kulttuurin ja taiteen mahdollisuudet osana hoitotyötä sekä ikäihmisten hyvinvoinnin ja mielekkään elämän tukena otettiin tarkasteluun erityisesti kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallisessa verkostossa. Aili-verkostossa yhteinen tehtävämme on vahvistaa kunnissa toteutettavaa kulttuurista seniori- ja vanhustyötä rakentamalla eri toimijoiden välille pysyvä yhteistyöverkosto. Nuorille tärkeä nuortentila Poppari sai jatkoa ja uuden kauppakeskuksessa sijaitsevan tilan suunnittelu aloitettiin palvelumuotoilun keinoin.

Vapaa-ajan merkityksen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa. Vapaa-ajan palvelujen edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti verkostomaiseen yhteistyöhön, jolla tuleviin maakunta- ja soteuudistuksiin on mahdollista valmistautua. Vapaa-ajan palveluihin kohdennetut resurssit parantavat taatusti ja tutkitusti ihmisten hyvinvointia ja vaikuttavat hyvän mielen syntymiseen. Lisäksi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat luontaisia yhdyspintojen luojia eri toimijoiden ja palvelujen välille. Saatavuus ja saavutettavuus ovat toimintamme tärkeitä prioriteetteja, siksi erityinen huomio on kiinnitetty kylien palveluihin ja yhteistyöhön aluelautakuntien, kyläyhdistysten sekä muiden kylätoimijoiden kanssa.

Rovaniemellä 6.2.2018

Merja Tervo

Palvelualuepäällikkö, vapaa-ajan palvelut

2. Vapaa-ajanlautakunnan talousarvio ja toteuma 2017

Kustannuspaikka : Vapaa-ajan palvelut (Vapaa-ajan ltk)
 Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
Toimielin	-18 604,76	-20 285,23	-19 697,83	-587,40	97,10
Vapaa-ajan palveluiden hallinto	-198 931,18	-203 028,78	-190 483,35	-12 545,43	93,82
Kulttuuripalvelut	-9 141 895,32	-9 141 115,82	-9 038 934,46	-102 181,36	98,88
Liikuntapalvelut	-3 719 304,87	-4 080 377,41	-4 138 201,69	57 824,28	101,42
Nuorisopalvelut	-990 389,38	-1 025 239,09	-905 491,70	-119 747,39	88,32
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14 069 125,51	-14 470 046,33	-14 292 809,03	-177 237,30	98,78

Vapaa-ajanlautakunnalle on vuoden 2017 talousarviossa varattu 14 470 046,33 euron määräraha. Tilinpäätöksessä vuoden 2017 määrärahoja on käytetty 14 292 809,03 euroa käyttöprosentin ollessa 98,78 %.

Kustannuspaikka : Vapaa-ajan palvelut (Vapaa-ajan ltk)
 Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot sisäinen	86 262,36	207 604,00	75 215,82	132 388,18	36,23
Myyntituotot ulkoinen	115 314,64	67 886,00	141 538,14	-73 652,14	208,49
Myyntituotot yhteensä	201 577,00	275 490,00	216 753,96	58 736,04	78,68
Maksutuotot	1 160 896,79	1 245 400,00	1 272 913,40	-27 513,40	102,21
Tuet ja avustukset	895 527,56	670 051,00	1 115 348,08	-445 297,08	166,46
Vuokratuotot ulkoinen	470 822,83	484 186,00	477 201,06	6 984,94	98,56
Vuokratuotot yhteensä	470 822,83	484 186,00	477 201,06	6 984,94	98,56
Muut toimintatuotot	84 058,34	119 190,61	137 473,64	-18 283,03	115,34
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 812 882,52	2 794 317,61	3 219 690,14	-425 372,53	115,22
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-4 302 916,09	-4 191 642,80	-4 313 255,35	121 612,55	102,90
- Henkilöstökorvaukset	22 239,15	8 000,00	10 649,90	-2 649,90	133,12
Palkat ja palkkiot yhteensä	-4 280 676,94	-4 183 642,80	-4 302 605,45	118 962,65	102,84
Eläkekulut	-1 069 708,86	-969 742,30	-1 020 473,34	50 731,04	105,23
Muut henkilöstösivukulut	-253 058,73	-237 246,98	-179 466,71	-57 780,27	75,65
Henkilöstösivukulut	-1 322 767,59	-1 206 989,28	-1 199 940,05	-7 049,23	99,42
HENKILÖSTÖKULUT	-5 603 444,53	-5 390 632,08	-5 502 545,50	111 913,42	102,08
Palveluiden osto sisäinen yhteensä	-615 181,69	-699 170,53	-492 389,23	-206 781,30	70,42
Palveluiden osto ulkoinen yht.	-2 731 308,41	-2 833 177,17	-3 152 647,88	319 470,71	111,28
PALVELUJEN OSTOT	-3 346 490,10	-3 532 347,70	-3 645 037,11	112 689,41	103,19
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 095 942,24	-1 122 467,15	-1 196 442,34	73 975,19	106,59
AVUSTUKSET	-2 774 747,62	-2 755 000,00	-2 754 983,91	-16,09	100,00
Vuokrat ulkoiset	-4 039 260,33	-4 435 693,28	-4 342 048,98	-93 644,30	97,89
VUOKRAT	-4 039 260,33	-4 435 693,28	-4 342 048,98	-93 644,30	97,89
MUUT TOIMINTAKULUT	-22 123,21	-28 223,73	-71 441,33	43 217,60	253,13
TOIMINTAKULUT/MENOT	-16 882 008,03	-17 264 363,94	-17 512 499,17	248 135,23	101,44
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14 069 125,51	-14 470 046,33	-14 292 809,03	-177 237,30	98,78

3. Kulttuuripalvelut

3.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu kulttuuritoimi

Kustannuspaikka : Kulttuuripalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Toteutunut Joulukuu2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
Kulttuurituottaminen	-208 376,01	-175 261,04	-162 221,35	-13 039,69	92,56
Kirjastopalvelut	-3 009 284,23	-3 030 137,32	-2 946 650,69	-83 486,63	97,24
Maakuntamuseo	-765 547,56	-819 328,66	-754 485,60	-64 843,06	92,09
Korundin liiketoiminta	-352 382,85	-359 773,75	-368 723,01	8 949,26	102,49
Taidemuseo	-937 206,95	-943 487,54	-926 587,30	-16 900,24	98,21
Kaupunginorkesteri	-1 295 466,93	-1 231 627,52	-1 321 135,47	89 507,95	107,27
Maakunnallinen orkesteritoiminta	-618,57		1 072,17	-1 072,17	
Korundi	-2 585 675,30	-2 534 888,80	-2 615 373,61	80 484,81	103,18
Ostopalvelut	-2 449 899,33	-2 445 000,00	-2 438 004,00	-6 996,00	99,71
Avustukset	-100 000,00	-90 000,00	-90 000,00	0,00	100,00
Muu kulttuuritoimi	-23 112,89	-46 500,00	-32 199,21	-14 300,79	69,25
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 141 895,32	-9 141 115,82	-9 038 934,46	-102 181,36	98,88

Kulttuuripalveluille on vuoden 2017 talousarviossa varattu 9 141 115,82 euron määräraha. Tilinpäätöksessä vuoden 2017 määrärahoja on käytetty 9 038 934,46 euroa käyttöprosentin ollessa 98,88 %.

3.2 Kulttuuripalvelut tuloslaskelma

Kustannuspaikka : Kulttuuripalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Toteutunut Joulukuu2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot sisäinen	51 947,28	71 095,00	48 651,29	22 443,71	68,43
Myyntituotot ulkoinen	87 322,88	49 786,00	116 230,14	-66 444,14	233,46
Myyntituotot yhteensä	139 270,16	120 881,00	164 881,43	-44 000,43	136,40
Maksutuotot	522 247,80	550 600,00	577 461,73	-26 861,73	104,88
Tuet ja avustukset	776 646,98	569 551,00	772 856,04	-203 305,04	135,70
Vuokratuotot ulkoinen	93 569,55	116 686,00	102 238,46	14 447,54	87,62
Vuokratuotot yhteensä	93 569,55	116 686,00	102 238,46	14 447,54	87,62
Muut toimintatuotot	84 233,33	119 190,61	108 328,21	10 862,40	90,89
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1 615 967,82	1 476 908,61	1 725 765,87	-248 857,26	116,85
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-3 050 812,46	-2 923 210,19	-3 014 841,82	91 631,63	103,13
- Henkilöstökorvaukset	17 893,25	8 000,00	8 904,72	-904,72	111,31
Palkat ja palkkiot yhteensä	-3 032 919,21	-2 915 210,19	-3 005 937,10	90 726,91	103,11
Eläkekulut	-756 327,50	-678 477,09	-713 210,94	34 733,85	105,12
Muut henkilöstösiivulut	-179 496,99	-165 453,70	-125 070,44	-40 383,26	75,59
Henkilöstösiivulut	-935 824,49	-843 930,78	-838 281,38	-5 649,40	99,33
HENKILÖSTÖKULUT	-3 968 743,70	-3 759 140,97	-3 844 218,48	85 077,51	102,26
Palveluiden osto sisäinen yhteensä	-282 264,07	-312 268,94	-218 580,90	-93 688,04	70,00
Palveluiden osto ulkoinen yht.	-1 419 932,11	-1 428 545,00	-1 568 777,77	140 232,77	109,82
PALVELUJEN OSTOT	-1 702 196,18	-1 740 813,94	-1 787 358,67	46 544,73	102,67
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-600 521,22	-571 507,40	-653 361,32	81 853,92	114,32
AVUSTUKSET	-2 556 599,33	-2 550 000,00	-2 537 704,00	-12 296,00	99,52
Vuokrat ulkoiset	-1 910 544,61	-1 973 895,33	-1 922 326,90	-51 568,43	97,39
VUOKRAT	-1 910 544,61	-1 973 895,33	-1 922 326,90	-51 568,43	97,39
MUUT TOIMINTAKULUT	-19 258,10	-22 666,79	-19 730,96	-2 935,83	87,05
TOIMINTAKULUT/MENOT	-10 757 863,14	-10 618 024,43	-10 764 700,33	146 675,90	101,38
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 141 895,32	-9 141 115,82	-9 038 934,46	-102 181,36	98,88

3.3 Kulttuuripalvelujen toimintaraportti 2017

KULTTUURITUOTTAJAT

KULTTUURITUOTTAJAT	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Tapahtumat ja tilaisuudet (määrä) Tapahtumat ja tilaisuudet (osallistujat) Kulttuuritila Wiljamin tilaisuudet ja tapahtumat Näyttelytoiminta kaupungintalon ala-aulassa	345 * ¹ 26 912 323 käyttökertaa 23
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Harjoittelijat ja työssäoppijat Henkilöstön määrä	3 2 kulttuurituottajaa 1 lastenkulttuurituot.(määräaik.) * ²
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta Pedagogiikka/oppiminen Asiakaskyselyt	1 kulttuurituottaja * ³ muusikko /palkkatuella 4-12/17 muusikko/palkkatuella 8-12/17 muusikko/palkkatuella 12/17 suunnittelija/ palkkatuella 6-12/17 määrälliset tavoitteet ylitettiin
PROJEKTIT	Projektien määrä Projektien raportit	2

*1 ml.aluelautakunnat, lastenkulttuuri ja hankkeet

*2 50%lastenkulttuuri, 40%taidetestaus,10%kerhotoiminta

*3 Laitakaupungin laulut-hanke

Kuvaus toiminnasta ajalta 1.1. – 31.12.2017

Yleisen kulttuurituottamisen tehtävänä on edistää ja tukea paikallista kulttuuritoimintaa sekä järjestää kulttuuripalveluja kaiken ikäisille asukkaille, siten että kaikilla on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua.

Kulttuuripalveluja on järjestetty omana tuotantona, yhteistyössä kaupungin omien palveluyksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä ostopalveluina. Kertomusvuoden aikana on korostunut yhteistyö perusturvan, erityisesti ikäihmisten palvelujen kanssa. Vuonna 2017 kulttuuritoimi järjesti 345 tapahtumaa ja niihin osallistui 26 912 kuntalaista. Luvuissa ovat mukana kaikki kulttuurituottajien tehtäväalueet: yleinen kulttuuritoimi, lastenkulttuuri, aluelautakuntien kulttuuripalvelut sekä kaupunginhallituksen rahoittamat kaupungin viralliset tapahtumat, kuten kansallinen veteraanipäivän juhla, juhannusjuhla, itsenäisyyspäivänjuhla, uuden vuoden vastaanotto sekä Suomi 100 -juhlavuoden pohjoinen avaus. Kulttuurituotanto vastasi myös vuosittaisen Rovaniemi-viikon organisoinnista ja tapahtumien koordinoinnista sekä tapahtumaviikon tiedotuksesta yhdessä kaupungin viestinnän kanssa.

Rovaniemen kaupungin Suomi 100 -juhlavuosi koostui monipuolisista tapahtumista ja näyttelyistä. Myös kaupungin järjestämät tutut juhlat saivat juhlavuonna uusia mausteita. Rovaniemen kaupungin Suomi 100 -tapahtumat tavoittivat laajasti kuntalaisia. Koko pohjoisen Suomen juhlavuosi käynnistyi näyttävästi Rovaniemellä Kulttuuritalo Korundissa loppiaisena 6. tammikuuta. Tapahtumassa avattiin *Suomen taiteen*

tarina – Ateneumin kiertävä kokoelma -näyttely. Rovaniemen kaupungin yhdessä yhteistyötahojen kanssa järjestämää veteraanijuhlaa vietettiin huhtikuussa Kulttuuritalo Korundissa. Rovaniemen kaupungin koko perheen juhannusjuhla koki täydellisen muodonmuutoksen juhluvuoden kunniaksi. Tapahtuma oli kulttuuritoimen ja Visit Rovaniemen merkittävä yhteinen organisointiponnistus. Tilaisuus järjestettiin ulkona Ounaskosken uimarannan alueella. Jokiranta täyttyi erilaisista esityksistä ja aktiviteeteista koko perheelle. Tapahtuma houkutti paikalle yli 3000 kaupunkijuhannusta viettävää paikallista ja matkailijaa. Rovaniemen kaupunki osallistui juhannusjuhlan yhteydessä myös Ylen lanseeraamaan valtakunnalliseen HulaHula Suomi -juhlakampanjaan, jossa tavoiteltiin yhteistanssin maailmanennätystä. Yli 5 tuntia kestäneestä juhannusjuhlasta lähetettiin otteita myös valtakunnallisessa suorassa lähetyksessä.

Rovaniemi-viikkoa vietettiin 4.–10.9.2017 juhluvuoden tunnuslausetta mukaillen teemalla ”Tehemä yhdessä”. Viikolla koettiin yli 180 eri tapahtumaa, joka on ennätyksellinen määrä tapahtumaviikon historiassa. Juhluvuoden teema näkyi kulttuuripalveluiden tuottamissa tapahtumissa Rovaniemi-viikolla muun muassa suomeksi ja englanniksi järjestetyillä Rovaniemi 1917 -kävelykierroksilla ja *Sibelius Inspiration-multimediakonsertissa*. *Koko Suomi kiittää -tapahtumalla* muistettiin Suomea rakentanutta sukupolvea. Kuukausittainen Suomi 100 -kulttuuriklubien sarja nosti esiin lappilaista osaamista. Kulttuuritalo Wiljamissa järjestetyissä tapahtumissa koettiin vuoden aikana muun muassa valokuva- ja säestetty mykkelokuva -konsertit, saamelaiskulttuuriin keskittyvä teemapäivä, runoutta, sekä teatteriesityksiä ajankohtaisilla teemoilla.

Kulttuuritoimi on yhdessä kaupungin perusturvapalveluiden kanssa mukana Kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallisessa verkostossa (Aili-verkosto). Aili-verkoston tehtävänä on vahvistaa kunnissa toteutettavaa kulttuurista seniori- ja vanhustyötä rakentamalla eri toimijoiden välille pysyvä yhteistyöverkosto. Kulttuuritoimen ja perusturvan edustajat ovat osallistuneet Aili-verkoston valtakunnallisiin tapaamisiin ja palvelualueiden henkilökunnan säännölliset tapaamiset ja työpajapäivät ovat lisänneet ja vahvistaneet yhteistyötä. Kulttuurin ja taiteen mahdollisuudet osana hoitotyötä sekä ikäihmisten hyvinvoinnin ja mielekkään elämän tukena on huomioitu. Palvelualueiden yhteinen kulttuurituottajan toimi perustettiin vuoden lopulla.

Kulttuuritoimi järjesti kolmelle nuorelle kesätyöpaikan Näsmänpiepin hoivaosastolle. Nuorten tehtävänä oli tuottaa vanhuksille iloa ja virkistystä erityisesti musiikin keinoin. Vapaa-ajanlautakunta jakoi 90 000 euroa toiminta- ja kohdeavustuksina paikallisille kulttuuriyhdistyksille ja työryhmille kulttuurituottajan valmistelun pohjalta. Avustustoiminnan tärkein tehtävä on luoda edellytyksiä ja toimintamahdollisuuksia erityisesti taide- ja kulttuuriyhdistyksille sekä lisätä ja monipuolistaa kulttuuritarjontaa.

Kulttuuritalo Wiljamin käyttöä tehostettiin ja talossa koettiin vuoden aikana lukuisia eri tuotantoja ja tapahtumia eri paikallisten taide- ja kulttuurijärjestöjen toimesta. Tilaa vuokrattiin myös ulkopuolisille toimijoille. Vuoden 2017 aikana Wiljamissa oli 323 käyttökertaa. Kaupungintalon ala-aulan näyttelytila on ollut suosittu taiteenharrastajien keskuudessa. Vuoden aikana tilassa järjestettiin 23 eri näyttelyä. Kulttuuritoimi oli alullepanijana ja tuotantoapuna Valtakadun muraaliprojektissa. Muraali toteutettiin 5-kerroksisen kerrostalon päätyseinään osana UPEA17 -katutaidefestivaalia. Kulttuurituottajat avustivat toukokuussa myös valtakunnallisen MOVES -tanssitapahtuman eri käytännön tehtävissä.

Lastenkulttuuri

Rovaniemi kuuluu Lapin lastenkulttuuriverkostoon ja on Suomen Lastenkulttuurikeskusten liiton jäsen. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Lapin lastenkulttuuriverkostolle 120 000 euron erityisavustuksen, josta Rovaniemen osuus oli 25 781 euroa. Lapin verkoston osa-aikainen koordinaatio on Rovaniemen kulttuuritoimessa. Rovaniemen lastenkulttuuritoiminta sai rahoitusta kaupungin koulu- ja varhaiskasvatuspalveluilta yhteensä 10 000 euroa. Toimintaa tuki myös Rovaniemen Kylien Kehittämissäätiö 10 000 eurolla. Lastenkulttuuri on osa toisen kulttuurituottajan tehtäväaluetta ja lisäksi kulttuuritoimessa on puolipäiväinen lastenkulttuurituottaja (50%). Hän myös vastaa Taidetestaajat-hankkeen Lapin

aluekoordinaatiosta (40%) sekä Rovaniemen kerhotoiminnan kärkihankkeen koordinaatiosta (10 %) 1.9.2017 alkaen.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma on pystytty toteuttamaan toimintaa ohjaavien tavoitteiden: saavutettavuuden, saatavuuden, yhteisvertaisuuden sekä osallisuuden näkökulmista. Lastenkulttuuritoiminnan, tapahtumien, vierailujen sekä koulutusten kautta on tavoitettu kaikkiaan lähes 12 000 osallistujaa, mikä täyttää tavoitteen kohderyhmän tavoitettavuuden näkökulmasta. Toiminnassa oleva lapsimäärä on vakiintunut ja varsin kattava.

Varhaiskasvatuksen yksiköissä tuotettiin lastenkulttuuriyhteistyön avulla Satusivellin-toimintaa, jota järjestettiin kevätkaudella 17 päiväkodissa, mukana 510 lasta. Syyskaudella toiminnassa oli mukana 12 varhaiskasvatuksen yksikköä ja 441 lasta. Satusivellin-ohjaajille järjestettiin koulutusta eri tekniikoista ja materiaaleista sekä varhaiskasvatuksen henkilökuntaa koulutettiin uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksen yksiköissä vieraili useita teatteri-, tanssiteatteri- ja musiikkiesityksiä työpajoihin. Saamelaisessa päiväkodissa ja kielipajassa sekä yksityisessä päiväkotiyksikössä järjestettiin myös saamenkielisiä työpajoja yhteistyössä saamelaisen lastenkulttuurikeskus Mánnun kanssa.

Kouluikäisille vietiin suoraan kouluille erilaisia työpajoja ja esityksiä, osaksi koulupäivää. Kouluja on myös tuettu kuljetusten ja osallistumismaksujen avulla, silloin kun koululaisryhmät ovat vierailleet kaupungin eri kulttuurikohteissa ja -esityksissä. Rovaniemen kulttuuri- ja liikuntakasvatussuunnitelma on päivitetty ja otettu kouluilla käyttöön. Koulujen ja kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä kehitettiin kokoamalla kaupungin kulttuuriyhdysohjaajat edistämään koulujen kulttuuriopetusta. Lastenkulttuurin avoin toiminta on sisältänyt lapsille, nuorille ja koko perheelle suunnattuja näyttelyjä, konsertteja, teatteria, musiikkia ja työpajoja. Yhteistyössä kirjaston kanssa on tuotettu perheille avoimia Taidekimara-tapahtumia, joissa on ollut esityksiä taiteen eri osa-alueilta työpajoihin. Lastenkulttuuri on ollut tukemassa nuorten omaehtoista tekemistä muun muassa nuorten järjestämässä Muchugon-tapahtumassa.

Rovaniemen kulttuuripalvelukeskus tuottaa kaupungin alueella lastenkulttuuritoimintaa yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden, muiden palvelukeskusten sekä paikallisten lastenkulttuuritoimijoiden ja taidekasvattajien kanssa. Monialaisessa yhteistyössä mukana olleita tahoja ovat kaupungin omista yksiköistä kirjasto ja nuorisopalvelut, kulttuurilaitoksista erityisesti Lapin alueteatteri ja Tanssiteatteri Rimpparemmi. Yhteistyössä Lapin lastenkulttuuriverkoston kanssa alueelle on tuotettu kierteisiä valtakunnallisia ammattiteattereita, kuten Teatteri Eurooppa Neljä, Kurnuttava Sammakko sekä Konserttikeskuksen tuottamia konsertteja. Lastenkulttuuritoiminnassa nostetaan esille myös paikallisia osaajia ja taidekasvattajia eri taiteen aloilta, mikä on laajentanut monialaista yhteistyötä Lapin Nukketeatteriyhdistyksen, Monitaideyhdistys Piste ja Lentävän Poron Teatterin kanssa. Vuoden lopulla lastenkulttuuritoimi kustansi 200 vapaalippua Joulufantasia -näytöksiin jaettavaksi lapsiperheille kaupungin perusturvan kautta.

Suomen peruskoulun Taidetestaajat-hanke on Suomen Lastenkulttuurikeskusten liiton koordinoima, Suomen Kulttuurirahaston ja Svenska Kulturfondenin rahoittama Suomen historian suurin kulttuurihanke, joka vie kolmen vuoden aikana kaikki kahdeksaluokkalaiset vierailulle maakunnalliseen ja valtakunnalliseen kulttuurikohteeseen taidetta kokemaan ja arvioimaan. Hankkeen Lapin aluekoordinaatiota tehdään Rovaniemellä kulttuuritoimissa. Ensimmäisenä toimintavuotena 2017 Lapista on ollut mukana 36 luokkaa ja reilu 1700 oppilasta opettajineen.

Suomen hallituksen kärkihanketta kerhotoiminnan kehittämisen ja lastenkulttuurin saatavuuden parantamisen osalta toteutettiin myös Rovaniemellä, hanke käynnistyi syksyllä 2017. Rovaniemellä hankkeessa mukana olivat mukana Nivankylän, Vikajärven, Meltauksen sekä Kivitaipaleen alakoulut sekä Muurolan ja Yläkemijoen ala- ja yläkoulut. Syksyllä kerhotoimintaa päästiin aloittamaan kolmella koululla. Kerhojen järjestäminen koulupäivän aikana tai välittömästi sen jälkeen on ollut haasteellista, sillä kyläkoulujen oppilaista valtaosa on kuljetusoppilaita ja kuljetusaikataulut ovat sitovia. Kerhoja järjestettiin ministeriön koululaisille tekemän harrastekyselyn pohjalta. Tuloksissa nousi esiin monia harvinaisempia

harrastusalueita, joihin ammattitaitoisten ohjaajien saaminen oli paikoin vaikeaa. Syksyllä toteutetut harrastekerhot (5) tavoittivat yhteensä reilut 80 lasta ja nuorta.

Aluelautakunnat

Kulttuuritoimi vastasi kylien kulttuuripalvelujen järjestämisestä alueellisista palveluista vastaavien lautakuntien kanssa sovitulla tavalla. Rovaniemen Kylien Kehittämissäätiön tuki on ollut merkittävää kylien kulttuuritoiminnan järjestämisessä ja kylien omaehtoisen toiminnan tukemisessa. Säätiön myöntämät avustukset SUOMI100- tapahtumiin aktivoivat ja innostivat kyläyhdistyksiä ja seuroja yhteistyöhön ja kylien omien tapahtumien järjestämiseen.

Kylille järjestettyjen kulttuuripalvelujen tuottamisessa paikallisilla kyläyhdistyksillä on ollut tärkeä ja keskeinen merkitys. Asukkaiden osallistuminen tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen takaa, että toiminta vastaa heidän tarpeitaan ja sitouttaa osallistumaan. Toimiva yhteistyö on onnistuneen palvelutuotannon edellytys. Kylien kulttuuritoiminnassa tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet myös kaupungin kansalaisopisto ja Rovaniemen seurakunta.

Kulttuuritoimi on pystynyt varsin nopeasti reagoimaan ja vastaamaan kylien esittämiin tarpeisiin. Palvelutuotannon lisäksi kulttuuritoimen rooli on ollut luoda mahdollisuuksia ja tukea ja kannustaa omaehtoista toimintaa sekä antaa asiantuntija-apua erilaisten kylätapahtumien järjestäjille. Kylätapahtumat ovat tarjonneet mahdollisuuden kohtaamiseen, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja yhteiseen kokemukseen, jotka vahvistavat yhteisöön kuulumisen tunnetta ja vähentävät syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Tuotetut tapahtumat ovat löytäneet yleisönsä pienistäkin kylistä ja tarjonta on otettu ennakkoluulottomasti vastaan. Toistuvilla ja laadukkailla tuotannoilla on lisätty asukkaiden osallisuutta sekä hyvinvointia. Toiminta on myös lisännyt kylien omaa aktiivisuutta ja myös kylien välistä yhteistoimintaa.

Laitakaupungin laulut – hanke (2016 -2018) on kohdentunut nimensä mukaisesti kaupungin reuna-alueen kyliin. Hankkeen tavoitteena on mm. edistää kylien asukkaiden hyvinvointia kulttuuripalvelujen avulla ja turvata tasavartaisten kulttuuri-palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Kulttuurin lähipalveluja on järjestetty paikoissa, joihin on helppo tulla – kylätalot, kyläbaarit, seurantalot, kyläkappelit tai paikoissa, joissa kyläläiset asioivat, kuten esimerkiksi Onni-palveluauton pysäkit tai kyläkaupat.

Laitakaupungin laulut- hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama. Pääosa hankkeen omarahoitusosuudesta saatiin Rovaniemen Kylien Kehittämissäätiöltä. Muu rahoitus on tullut Kittilän, Sodankylän, Kemijärven ja Posion kunnilta, joiden kanssa hanke on kuntarajat ylittävää yhteistyötä. Laitakaupungin laulut -hankkeen sekä lisääntyvien palvelutarpeiden myötä kulttuuritoimeen on työllistetty palkkatuella ammattimuusikoita. Tästä kolmen muusikon ryhmästä on muodostunut KUNNAN POJAT- kaupungin virallinen rytmiorkesteri, josta sangen lyhyessä ajassa on tullut tunnettu ja toivottu esiintyjäryhmä. Rytmiorkesteri esiintyi säännöllisesti esimerkiksi ikäihmisten palvelutaloilla, kotihoidon eri yksiköissä ja asukastuvalla. Yhtye muuntuu varsin ketterästi eri tapahtumiin tai tilanteisiin ja suunnittelee ohjelmistoaan tapauskohtaisesti esiintyessään milloin päiväkodeissa, kouluilla, kyläbaareissa, Onni-auton pysäkeillä tai kaupungin virallisemmissa tilaisuuksissa. Tämän uuden toimintamallin ansiosta kulttuuritoimen järjestämien tapahtumien ja niihin osallistuneiden määrät ovat nousseet huimasti. Palvelu on tavoittanut myös uutta yleisöä ja tarjonnut osallisuuden tilaisuuksia myös niille kaupunkilaisille, joiden ei ole helppoa hakeutua kulttuurin pariin. Esiintymispaikat ovat tietoisesti olleet matalan kynnyksen paikkoja, joihin on ollut helppo tulla. Lisäksi tilaisuudet ovat olleet maksuttomia. Erittäin myönteistä palautetta on tullut myös kaupungin eri työyhteisöiltä, joiden omissa tapahtumissa yhtye on esiintynyt. Pienilläkin musiikkituokioilla on voitu lisätä työhyvinvointia ja edistää työssäjaksamista.

KIRJASTOPALVELUT

KIRJASTOPALVELUT	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Lainojen määrä Kirjastokäynnit Aukiolotunnit	965454 (+28080 alueltk.) 469128 (+28825 alueltk.) 11290 (+1912 alueltk.)
	Tapahtumien lukumäärä Tapahtumien kävijät	649 (+alueltk. 235) 8786 (+alueltk. 4074)
	Harjoittelijat ja työssäoppijat	4 harjoittelijaa 1 työkokeilija 19 TET-harjoittelijaa
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	Kirjaston palkkaamat 49,91 Kuntatyöllistetyt 4,35 Projektit 0,8 Nuoria kesätoissa 0,42
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta Pedagogiikka/oppiminen	364 kpl, 6313 osallistujaa (+ alueltk. 165 kpl, 2774 osal.)
	Asiakaskyselyt	Toteutettu 13.11.-10.12.
PROJEKTIT	Projektien määrä Projektien raportit	7 2
MAAKUNTAKIRJASTOTOIMINTA	Toimintakertomukset	1
SAAMELAISKIRJASTOTOIMINTA		1

Kuvaus toiminnasta ajalta 1.1. – 31.12.2017

Rovaniemen kaupunginkirjaston toimintaa määrittävä laki yleisistä kirjastoista astui voimaan vuoden 2017 alusta. Laissa on määritelty kirjastojen tehtävät uudella tavalla, ja kirjastossa otettiin käyttöön Lapin kirjastojen yhteinen toimintasuunnitelma, joka nostaa toiminnan keskiöön lukemisen edistämisen. Lisäksi maakuntakirjastotoiminta muuttui vuoden 2018 alusta alueelliseksi kehittämistehtäväksi, jossa pääasiana on kirjastohenkilökunnan osaamisen ylläpito, kouluttaminen ja yhteistyö. Kehittämistehtävään valmistauduttiin henkilöstömuutoksin ja tulevaa uutta toimintaa suunnittelemalla. Vuoden vaihteessa organisaation nimeksi vahvistettiin Rovaniemen kaupunginkirjasto. Lappi-osaston alueellisen kokoelman hoito ja ylläpito tehdään tulevaisuudessa osana kaupunginkirjaston toimintaa.

Lapin kirjastot siirtyivät uuteen kirjastojärjestelmä Kohaan vaiheittain. Lokakuusta lähtien Lapin kuntien kaikki yleiset kirjastot olivat samassa järjestelmässä ja yhteisessä tietokannassa, lisäksi käyttösäännöt ja monet käytännöt sovittiin yhdessä. Avoin lähdekoodin Koha säästää jatkossa kustannuksia ja siirtää järjestelmän ylläpidon ja kehittämistyön kirjastoille ja kuntien omistamalle Koha Suomi Oy:lle.

Kirjaston palveluverkossa tapahtui muutoksia. Vuoden alussa Ounasrinteen kirjasto muutti uuden monitoimitalon yhteyteen, jonka myötä kouluyhteistyö on parantunut ja kävijä- ja lainausmäärät ovat kasvaneet. Jatkossa yhteistyötä tiivistetään myös nuorisotoimen kanssa. Yläkemijoen aluelautakunta päätti keskittää kirjastopalvelun yhteen pisteeseen eli koululle. Muutos toteutetaan vuoden 2018 alussa. Lisäksi päätettiin esittää Korkalovaaran kirjaston mukaan ottamista osaksi Vaaranlammen koulun tilasuunnitelmia ja Saarenkylän kirjaston pysymistä nykyisissä tiloissaan, mikäli tilojen kunto sen mahdollistavat. Revontulen

kauppakeskuksessa avatun nuorten tila Popparin yhteyteen suunniteltiin pientä pop up –kirjastoa, jossa on pieni kokoelma sekä mahdollisuus noutaa varauksia ja palauttaa aineistoa.

Kirjastoauto ja pääkirjaston lasten ja nuorten osasto aloittivat syksyllä yhteistyön, jolla avulla tarjotaan kouluille organisoidumpaa kirjavinkkausta. LaNu-osaston kirjastonhoitaja on mukana kirjastoauton koulureiteillä, jolloin vinkkausten sopiminen ja toteuttaminen on entistä helpompaa. Syksyn aikana kirjavinkkausten ja tiedonhaun opetusten ja osallistujien määrä kasvoi yli 15 %. Alun perin hankekokeiluna käynnistynyt Kirjat kotiin -kotipalveluauton toiminta otettiin pysyvästi mukaan kirjaston palveluihin vuoden alussa. Palvelun asiakasmäärä on kasvanut tasaisesti. Asiakkaita oli vuoden lopussa noin 40.

Musiikkikirjaston uusi aluevaltaus olivat musiikkiklinikat, joissa musiikkialan asiantuntijat luennoivat, opastavat ja demonstroivat yleisölle alan niksejä alkaen soittotekniikoista aina laulujen kirjoittamiseen ja musiikin kustantamiseen.

Kirjasto on hakenut ja toteuttanut hankkeita. Lapin kirjastohenkilökunnan osaamishanke edistyi suunnitellusti. Kirjastojen henkilökunnalle tehtiin osaamiskartoitus, jonka perusteella selvitettiin osaamisaukkoja, mitkä taas vaikuttavat koulutussuunnitteluun ja rekrytointeihin. Aluehallintoviraston kirjastotoiminnan kehittämisrahoitusta saatiin neljälle uudelle hankkeelle, yhteensä 69 000 euroa. Hankkeilla suunnitellaan tiloja, toimintoja ja toimintatapoja, kehitetään kirjaston palveluiden markkinointia sekä tuodaan vanhoja karttamateriaaleja nähtäväksi.

Kirjaston kävijä- ja lainamäärissä oli kirjastojärjestelmän vaihdoksen sulkuaikojen johdosta pientä laskua. Ounasrinteellä oli kasvua edellisvuoteen verrattuna.

MAAKUNTAMUSEO

MAAKUNTAMUSEO	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Näyttelyt	2
	Museokäynnit	107 238
	Aukiolotunnit	2484
	Lausunnot	73
	Museokasvatustapahtumat	70
	(mm. opastukset, työpajat, luennot)	
	Julkaisut	2
	Harjoittelijat ja työssäoppijat	4
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	10
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta	saavutettu
	Pedagogiikka/oppiminen	on
	Asiakaskyselyt	on (AP)
PROJEKTIT	Projektien määrä	1
	Projektien raportit	1

KUVAUS TOIMINNASTA AJALTA 1.1. – 31.12.2017

Lapin maakuntamuseon toiminta toteutui 2017 suunnitellulla tavalla. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden erikoisnäyttely ”100 esinettä, 100 kuvaa – Vuosisata Lapin maakuntamuseon kokoelmissa” oli esillä 31.1. alkaen koko vuoden. Perusnäyttelyssä tehtiin mittava uudistus avaamalla Suomen itsenäisyyden

satavuotisjuhlan kunniaksi 5.12. uusi ”Suomi Jäämeren rannalla” -näyttelyosio, joka kuvaa Petsamon historiaa vuosina 1920–1944. Samalla saamelaisaineisto siirrettiin osaksi Ylä-Lapista kertovaa näyttelyosaa. Myös kokoelmatiloissa tehtiin mittavia rakenteellisia muutoksia. Museon toiminnassa keskeinen kokoelmatyö edistyi monien saatujen lahjoitusten, ohjelmallisten uudistusten ja valtakunnallisen yhteistyön turvin. Luonnontieteen kokoelmien luettelointiin ja hoitoon saatiin vauhtiin uuden amanuenssin myötä. Myös kävijämäärä kasvoi ennätyslukuihin, sillä 107 238 kävijää on Arktikumin kaikkien aikojen toiseksi parastulos. Maakuntamuseon ystävät aloittivat toimintansa aktiivisesti.

TAIDEMUSEO

TAIDEMUSEO	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Näyttelyt	5
	Museokäynnit	44 617
	Taideteosten kokoelmien kartunta	26
	Taidekasvatustapahtumat	323
	(sisältäen mm. opastukset, työpajat, luennot)	
	Julkaisut	1
	Harjoittelijat ja työssäoppijat	8
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	7
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta	
	Pedagogiikka/oppiminen	
	Asiakaskyselyt	
PROJEKTIT	Projektien määrä	4
	Projektien raportit	4

KUVAUS TOIMINNASTA AJALTA 1.1. – 31.12.2017

Taidemuseossa vietettiin monenlaista juhlaa vuoden 2017 aikana. Niinpä vuoden aikana eri kokoonpanoissa ollut kokoelmanäyttely olikin nimeltään ”Yhtä juhlaa”. Loppiaisena avattiin pohjoinen Suomi 100-juhlavuosi, jonka yhteydessä avattu Ateneumin kiertonäyttely ”Suomen taiteen tarina” veti liki puolet vuoden kävijämäärästä, n. 22 000 kävijää. Suosioon vaikutti myös se, että samaan aikaan museo esitteli Francois-Auguste Biardin maalauksia, jotka kertoivat Orleansin herttuan retkestä Lappiin 1700 -luvun lopulla. Teokset olivat lainassa Versaillesin museosta Pariisista sekä Pohjois-Norjan taidemuseosta Tromssasta.

Kesänäyttely ”Yhtä juhlaa” onnitteli Jenny ja Antti Wihurin 75 -vuotissyntymäpäivää. Näyttely houkutteli tavanomaista enemmän myös matkailijoita. Syksyllä avattiin taidemuseon oma Suomi 100-näyttely ”Uuteen aamuun”. Lapin yliopiston taiteiden taidehistorian professori Tuija Hautala-Hirviojan tutkima ja kokoama näyttely kertoi Lapin jälleenrakennusajan taiteesta v. 1945 - 1965. Syksyllä avattiin myös Kalevalakorun 80-vuotisjuhlanäyttely.

Jenny ja Antti Wihurin rahasto kartutti Rovaniemen omistamaa museokokoelmaa entistä suuremmalla määrärahalla. Rahasto tuki taidemuseon toimintaa myös avustuksilla. Rovaniemen kaupungin taidekokoelman liikkuvuus lisääntyi organisaatioiden muuttojen takia. Rovaniemen taidemuseo luopui Reidar Särestöniemen taidekokoelman deponoinnista vuoden 2017 lopussa museolle epäedullisten deponointiehtojen takia.

Suosittuja taidekasvatustapahtumia luentoineen ja työpajoineen oli paljon ja taidemuseo osallistui Taidetestaajat hankkeeseen. Yhteistyö Lapin yliopiston kanssa oli tiivistä ja Taidemuseon ystävät ry auttoi

tapahtumien rahoittamisessa sekä vapaaehtoistyössä. Museon kävijämäärä oli ennätykselliset yli 44 000 vuoden 2017 aikana.

ORKESTERIPALVELUT

ORKESTERIPALVELUT	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Konserttien määrä Kamarikonsertit kotikunnassa Kamarikonsertit maakunnassa Lastenkonsertit Koululaiskonsertit kotikunnassa Koululaiskonsertit maakunnassa Muut konsertit Kyläkonsertit kotikunnassa Kyläkonsertit maakunnassa Tilausesiintymiset Tilaisuesiintymiset ulkomailla; Unkari, Kanada Konserteissa kävijöiden määrä Kamarikonsertit kotikunnassa Kamarikonsertit maakunnassa Lastenkonsertit Koululaiskonsertit kotikunnassa Koululaiskonsertit maakunnassa Muut konsertit Kyläkonsertit kotikunnassa Kyläkonsertit maakunnassa Tilausesiintymiset Tilausesiintymiset, ulkomailla; Unkari, Kanada YLE-radiointi 25.10.konsertti, lähetys 26.10. keskimääräinen kuulijaluku Yleltä saadun Levytykset Harjoittelijat ja työssäoppijat	20 12 13 5 27 4 6 4966 876 2232 1088 2079 2841 2698 104000 1 19
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	19
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta Pedagogiikka/oppiminen Asiakaskyselyt	
PROJEKTIT	Projektien määrä Projektien raportit	
ALUEORKESTERITOIMINTA	Toimintakertomus	

Kuvaus toiminnasta ajalta 1.1. – 31.12.2017

Orkesteri tarjosi vuoden mittaan monipuolisesti kamari- ja kamarisinfoniakonsertteja sekä koulu- ja kyläkonsertteja. Orkesteri teki kaksi ulkomaanmatkaa ja levytti Mahlerin 10. sinfonian kamariorkesteriversion.

Vuoden pohjoismaiset vierailijat olivat viulisti-konserttimestarit Christina Åstrand Tanskan kansallisesta sinfoniaorkesterista ja Malin Broman Ruotsin radion sinfoniaorkesterista. Maailmalla erittäin kysyttyihin kapellimestareihin lukeutuva virolainen Olari Elts vieraili toukokuussa. Kansainvälisiä kapellimestarivierailijoita edustivat marraskuussa vierailleet etelä-korealainen Tung-Chieh Chuang ja saksalainen barokkispesialisti Andreas Spring. Suomalaisia vierailijoita olivat keväällä kapellimestari Jutta Seppinen ja Pipoka-trio ja syksyllä kapellimestari Tomas Djupsjöbacka.

Orkesteri tarjosi tammikuussa mahdollisuuden kuulla harvemmin solistisoittimena käytettyä cimbalomia. Eri taiteenaloja yhdistävä kokemus tarjottiin ranskalaisen huilistin Patrick Galloisin konsertissa, jossa konsertin kuluessa maalattiin kuvataiteen teos. Elts johti elokuvakonsertin, jossa nähtiin elokuva "Uusi Babylon" alkuperäismusiikkinsa kanssa orkesterin soittamana. Tomas Djupsjöbacka johti konsertin, johon tanssikoreografian oli laatinut Benjiamino Borgi: Suomikuvia – tanssikonsertti, joka kuului Suomi100 – itsenäisyyden juhluvuoden tapahtumiin aloitti orkesterin syyskauden.

Maailman huippusolisteista orkesteri sai vieraakseen joulukuussa yhdysvaltalaisen pianistin Kirill Gersteinin. Myös orkesterin omat muusikot pääsivät esittämään solistisia kykyjään. Pääsiäiskonsertissa solistina kuultiin orkesterin fagotistia Antal Mojzeria.

Pitkin vuotta kuultiin teoksia ja sovituksia, joita ei aikaisemmin ole Suomessa esitetty. Kuultiin myös kaksi maailman kantaesitystä. Orkesteri jatkoi Haydn-alkusoittojen ja Beethovenin sinfonioiden sarjaa. Klassisen musiikin "hittikappaleita" kuultiin etenkin orkesterin syyskuun konsertissa, jossa säveltäjänimenä oli Antonin Dvorák ja solistina orkesterin sellisti Lauri Angervo. Orkesterin muusikot laativat tuttuun tapaan ohjelmiston kahteen konserttiin. Perinteinen vappukonsertti järjestettiin muusikoiden omin voimin.

Orkesteri vieraili keväällä Unkarissa ja syksyllä Kanadassa. Budapestissa pidetty konsertti radioitiin suorana Ranskan radioon. Kanadan vierailu toteutettiin otsikolla "Suomi100 – Kanada 150", juhlistaen kummankin maan merkkipäivää. Orkesteri konsertoi Ottawassa, Torontossa ja Almontessa. Orkesteri, Rovaniemi ja Lappi olivat matkojen myötä kansainvälisesti hyvin esillä. Orkesterin tuorein levytys Kalevin Ahon musiikkia julkistettiin syyskuussa. Lokakuussa orkesteri levytti vaativan Mahlerin 10. sinfonian sovitettuna kamariorkesterille. Yle radioi levytysviikolla pidetyn konsertin (kuulijoita reilut 100.000). Suomi100 -tv-lähetyksellä oli noin puoli miljoonaa katsojaa.

Koululaiskonsertteja järjestettiin keväällä kahdessa ja syksyllä yhdessä jaksossa. Syksyn koululaiskonserttiviikolla osallistuttiin Korundissa Suomen Kulttuurirahaston Taidetestaajat –hankkeeseen, joka kohdentui kahdeksaluokkalaisille ja jossa haluttiin tarjota taide-elämyksiä, jotka voisivat toimia myös kimmokkeena elinikäiseen kulttuurin harrastamiseen. Monet muut koululaiskonserteista vietiin ko. koulujen luokse. Orkesteri soitti Lapin yliopiston avajaisissa, osallistui Rovaniemi-viikon viettoon ja esiintyi kaupungin 100-vuotis-itsenäisyyspäiväjuhlassa. Orkesteri jatkoi avointen "kenraaliharjoitusten" ja taiteilijatapaamisten järjestämistä; nämäkin tilaisuudet voivat toimia kaikille saatavilla olevina portteina tutustua musiikkiin.

Orkesterin toiminnassa tapahtui kesällä muutos, kun pitkään orkesterin intendenttinä toiminut Ulla-Maija Kanerva jäi eläkkeelle ja intendenttinä aloitti Kaisa-Reetta Karhu.

4. Liikuntapalvelut

4.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu liikuntatoimi

Kustannuspaikka : Liikuntapalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
TOIMINTAKULUT/MENOT	-4 772 992,70	-5 166 875,41	-5 173 845,13	6 969,72	100,13
Liikuntapalveluiden hallinto	-212 698,79	-245 561,53	-243 990,92	-1 570,61	99,36
Soveltava liikunta	-59 983,55	-59 357,51	-60 857,90	1 500,39	102,53
Terveysliikunta	-103 569,32	-90 171,80	-98 020,19	7 848,39	108,70
Sisäliikuntapaikat	-414 757,20	-746 801,59	-752 448,18	5 646,59	100,76
Ulkoliikuntapaikat	-1 638 402,36	-1 667 985,19	-1 710 959,17	42 973,98	102,58
Uimahallipalvelut	-677 422,45	-631 227,77	-683 908,01	52 680,24	108,35
Ostopalvelut	-106 263,86	-147 177,02	-112 048,10	-35 128,92	76,13
Avustukset	-492 935,66	-480 000,00	-468 152,70	-11 847,30	97,53
Muut liikuntapalvelut	-13 271,68	-12 095,00	-7 816,52	-4 278,48	64,63
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 719 304,87	-4 080 377,41	-4 138 201,69	57 824,28	101,42

Liikuntapalveluille on vuoden 2017 talousarviossa varattu 4 080 377,41 euron määräraha. Tilinpäätöksessä vuoden 2017 määrärahoja on käytetty 4 138 201,69 euroa käyttöprosentin ollessa 101,42 %.

4.2 Liikuntapalvelut tuloslaskelma

Kustannuspaikka : Liikuntapalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot sisäinen	4 133,88	11 098,00	3 853,86	7 244,14	34,73
Myyntituotot ulkoinen	27 991,76	18 100,00	25 308,00	-7 208,00	139,82
Myyntituotot yhteensä	32 125,64	29 198,00	29 161,86	36,14	99,88
Maksutuotot	634 328,06	690 800,00	620 544,44	70 255,56	89,83
Tuet ja avustukset	15 925,19	15 000,00	21 933,16	-6 933,16	146,22
Vuokratuotot ulkoinen	363 890,93	351 500,00	356 614,08	-5 114,08	101,45
Vuokratuotot yhteensä	363 890,93	351 500,00	356 614,08	-5 114,08	101,45
Muut toimintatuotot	7 418,01		7 389,90	-7 389,90	
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1 053 687,83	1 086 498,00	1 035 643,44	50 854,56	95,32
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-582 358,83	-580 034,68	-596 563,66	16 528,98	102,85
- Henkilöstökorvaukset	3 596,01			0	
Palkat ja palkkiot yhteensä	-578 762,82	-580 034,68	-596 563,66	16 528,98	102,85
Eläkekulut	-146 988,71	-134 626,05	-142 313,45	7 687,40	105,71
Muut henkilöstösiivokulut	-34 598,51	-32 829,96	-25 155,02	-7 674,94	76,62
Henkilöstösiivokulut	-181 587,22	-167 456,01	-167 468,47	12,46	100,01
HENKILÖSTÖKULUT	-760 350,04	-747 490,69	-764 032,13	16 541,44	102,21
Palveluiden osto sisäinen yhteensä	-278 939,41	-237 653,77	-236 603,18	-1 050,59	99,56
Palveluiden osto ulkoinen yht.	-1 149 019,19	-1 210 446,75	-1 242 159,63	31 712,88	102,62
PALVELUJEN OSTOT	-1 427 958,60	-1 448 100,52	-1 478 762,81	30 662,29	102,12
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-419 718,62	-487 338,31	-476 175,17	-11 163,14	97,71
AVUSTUKSET	-193 849,39	-180 000,00	-175 303,11	-4 696,89	97,39
Vuokrat ulkoiset	-1 968 920,25	-2 298 388,95	-2 230 752,17	-67 636,78	97,06
VUOKRAT	-1 968 920,25	-2 298 388,95	-2 230 752,17	-67 636,78	97,06
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 195,80	-5 556,94	-48 819,74	43 262,80	878,54
TOIMINTAKULUT/MENOT	-4 772 992,70	-5 166 875,41	-5 173 845,13	6 969,72	100,13
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 719 304,87	-4 080 377,41	-4 138 201,69	57 824,28	101,42

4.3 Liikuntapalvelujen toimintaraportti 2017

LIIKUNTAPALVELUT

LIIKUNTAPALVELUT	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Soveltava liikunta Ohjaustunnit/käynnit Tapahtumat /käynnit Työikäisten terveysliikunta Ohjaustunnit/käynnit Tapahtumat /käynnit Ikäihmisten terveysliikunta Ohjaustunnit/käynnit Tapahtumat /käynnit Aluelautakunnat terveysliikunta Ohjaustunnit/käynnit Tapahtumat/käynnit Lasten ja nuorten liikunta Kerhokerrat/käynnit Tapahtumat /käynnit Alueltk:t lasten ja nuorten liikunta Kerhokerrat/käynnit Uimahallipalvelut Allaspalvelujen toimintapäivät /käynnit Ohjaustunnit/käynnit Liikuntatilojen/-paikkojen käyttö-% Harjoittelijat ja työssäoppijat	512 / 5435 1 / 284 831 / 10174 4 / 1026 1138 / 18514 2 / 108 150 / 1923 - 551 / 5524 6 / 1083 172 / 2196 338 / 166 462 2 088 / 21 009 Iltakäytön osalta 100%, päivä- ja viikonloppukäytössä muutamissa liikunta-paikoissa lähes 100 % 1
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	17
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta Pedagogiikka/oppiminen Asiakaskyselyt	Toteutuu suunnitelman mukaisesti 1/Ikäihmisten ryhmäliikunta
PROJEKTIT	Projektien määrä Projektien raportit	3

KUVAUS TOIMINNASTA AJALTA 1.1. – 31.12.2017

Liikuntapalvelut on tuottanut soveltavan, työikäisten, ikäihmisten, lasten ja nuorten liikunnan ohjaus- ja tapahtumapalvelut sekä uimahallipalvelut tapahtumiseen suunnitellun mukaisesti. Liikuntapaikkojen investointiohjelmaa toteutettiin lähes suunnitellun mukaisesti.

Soveltava liikunta

Soveltava liikunnan avulla luotiin erityisen tuen tarpeessa oleville henkilöille mahdollisuus liikkua ja harrastaa liikuntaa. Soveltavan liikunnan kohderyhmät ovat kaiken ikäiset ihmiset, joilla on vamman, sairauden, sosiaalisen tilanteen tai muun toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi vaikea osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan. Toimintaa oli monipuolisesti viikoittain, lasten ja nuorten liikuntakerhoista ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämiseen. Soveltavassa liikunnassa hyödynnetään apuvälineitä, sekä muokataan liikuntalajeja liikkujille soveltuviksi. Vuoden aikana järjestettiin yksi tapahtuma, soveltava talvipäivä Ounasvaaralla. Osallistujia oli 284. Soveltavan liikunnan ohjaustuntien määrä oli yhteensä 512 tuntia ja käyntien määrä niissä oli yhteensä 5 435.

Työikäisten ryhmäliikunta

Terveysliikunnassa työikäisten ryhmäliikunnan ohjaustuntien määrä oli yhteensä 831 tuntia ja 10 174 käyntikertaa. Tapahtumia järjestettiin 4 ja käyntien määrä niissä oli 1026. Vuoden 2017 kampanjat keräsivät jälleen enemmän ulkoilijoita mukaan liikkumaan. Lumella liikkuen –kampanjaan osallistui 591 liikkujaa ja Työmatkapyöräilyyn 361 liikkujaa. Kampanjoihin osallistui 116 liikkujaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Senioriliikunta

Senioreiden terveystoiminta oli kurssimuotoista. Kurssit jaoteltiin kolmeen tasoon: kevyt, keskitaso, ja reipas. Tasot sisälsivät 2-3 tuntia ohjattua liikuntaa viikossa. Osallistuja sai valittavakseen oman kuntotasonsa mukaisen kurssin. Kurssisisältöinä on muun muassa kuntosalia, kuntojumppaa, kehonhuoltoa, kuntopiiriä, tuolijumppaa ja Lavis-lavatanssijumppaa.

Senioreille pidettyjen ohjaustuntien määrä oli yhteensä 1138 h ja käyntien määrä 18514. Aluelautakunnille tuotettujen ohjaustuntien määrä oli lisäksi 150 tuntia ja käyntien määrä 1923. Omaehtoista liikuntaa tuettiin päivittäin omatoimisilla kuntosalivuoroilla, yhteensä 22 tuntia ja 1782 käyntikertaa. Senioreille tuotettiin yksi tapahtuma, jonka osallistujamäärä oli 87. Aluelautakunnille uimahallissa tuotettujen kylien liikuntatapahtumien määrä oli 18 ja niissä oli yhteensä 273 käyntiä.

Vertaisohjaajakoulutus järjestettiin keväällä Ounasjoen monitoimihallissa yhteistyössä Lapin liikunta ry:n kanssa. Koulutukseen osallistui yhteensä 21 henkilöä. Liikuntapalvelut osallistui verkostotyönä ikäihmisille järjestetyn Sykettä syksyyn – tapahtuman valmisteluun ja toteutukseen.

Voimaa vanhuuteen -ohjelma käynnistyi syksyllä, ja sen yhteistyöryhmään kuuluu jäseniä vapaa-ajan palvelujen lisäksi perusturvasta, Neuvokkaasta, kaupungin kansalaisopistosta, seurakunnasta ja järjestöjen edustus. Ohjelman tavoitteena on huonokuntoisten ikäihmisten hyvinvoinnin ja kotona-asumisen tukeminen terveystoiminnan avulla. Syksyn aikana kartoitettiin ohjattuja liikuntatoimintoja Rovaniemellä sekä luotiin kehittämissuunnitelma toiminnan tueksi.

Sportisti Roi

Kevätkirmaus, koululaisille järjestetty lasten kesälajiesittelytapahtuma, toteutettiin nyt ensimmäisen kerran. Tapahtuma pidettiin 31. toukokuuta Antipuistossa ja osittain myös Ounaskosken uimarannan läheisyydessä. Kolmetoista (13) eri yhdistystä, pääosin urheiluseuraa, esitteli 1600 tapahtumaan osallistuneelle koululaiselle toimintaansa ja liikuntalajeja. Tapahtuman tavoitteena oli antaa vinkkejä erilaisista harrastuksista ja aktivoida heitä liikkumaan kesäloman aikana. Osallistujat olivat enimmäkseen alakoululaisia. Kevätkirmauksessa oli mukana myös Pirkka Street Basket 2017 -tapahtuma. Sen järjestelyistä vastasi paikallinen koripalloseura yhteistyössä koripalloliiton, kauppakeskuksen sekä paikallisen kaupan kanssa.

Säpinää syksyyn liikunnallinen tapahtumapäivä pidettiin 28.9. Ounashallissa, Lapin urheiluopiston liikuntahallissa. Tapahtumaan osallistui 2559 oppilasta. Koululaisten viestikarnevaali oli Säpinää syksyyn – tapahtuman yhteydessä.

Lasten ja nuorten liikuntakerhot

Lasten ja nuorten liikuntakerhoja tuotettiin ostopalveluna ja yhteistyössä liikuntakerhopalveluja tuottavan järjestön kanssa. Liikuntakerhot pidettiin kouluilla. Kerhokertoja toteutui vuoden aikana yhteensä 723 ja käyntejä 7720. Kerhoista 172 kerhokertaa toteutettiin aluelautakuntien alueilla. Käyntejä niissä oli 2196. Kerhopalveluun osallistuneita tyttöjä oli kahdeksan prosenttia enemmän kuin poikia. Liikuntakerhokertoja oli vuoden aikana hieman enemmän edelliseen vuoteen verrattuna, mutta käyntien määrä oli hieman pienempi.

Hankkeet

Koto-liikuntahankkeen toteutusaikaan saatiin muutos aluehallintovirastolta. Hanke toteutettiin yhden vuoden sijasta kahden vuoden aikana. *Sosiaalista osallisuutta parantavat innovaatiot seuratyössä - hankkeessa* toteutui kolmas vuosi. Hanke on yhteinen Oulun ja Kemin kaupunkien sekä kolmen jääkiekkoseuran kanssa. Lisäksi olimme mukana Kemin kaupungin kanssa hankkeessa *Viisas ja turvallinen liikkuminen liikuntapaikoille*. Hanke oli vuoden mittainen.

Vuoropalvelut

Vuoropalvelut vastasi liikuntapaikkavuorojen haku- ja hallintaprosessista. Käyttövuoroina myönnettiin viikoittaisia vakiovuoroja sekä ottelu-, kilpailu- ja tapahtumavuoroja. Vuorojen viikoittainen tuntimäärä ympäri vuoden on yli 1000 tuntia. Liikuntapaikkavuorojen hallintaa toteutetaan noin 27 sisäliikuntatilan ja 22 vuokratukikohteen osalta. Kesävuorojen hallinta hoidetaan neljännestä (14) kenttäalueen osalta. Lisäksi toteutetaan yksittäisten liikuntapaikkojen tilaisuuskohtaista vuokraustoimintaa.

Alle 18-vuotiaiden vakiovuorojen asiakasmaksut olivat edelleen maksuttomina. Vuoropalvelujen käytössä olevassa sähköisessä tilanvarausjärjestelmässä on käytössä ominaisuus, jossa toimijat vahvistavat itse heille myönnetyt liikuntavuorot. Lisäksi toimijalla on mahdollisuus hakea käyttöönsä järjestelmän kautta vapaana olevia vuoroja. Liikuntapaikkojen käyttöaste oli Iltavuoroissa 100 %, päivisin ja viikonloppuisin lähes 100 % osassa liikuntapaikoista.

Uimahallipalvelut

Kesän uimakouluhin osallistui yhteensä 872 lasta. Määrä näyttää vakiintuneen tuolle tasolle. Vertailuna on vuosien 2010 - 2013 keskiarvo 800. Periaatteessa kaikki halukkaat saivat uimakoulupaikan ja ryhmät toteutuivat pääosin suunnitelmien mukaisesti. Asiakkaat olivat tyytyväisiä uimakouluhin. Kesän uimakoulutoiminnan tueksi järjestettiin uimakouluja myös ympäri vuoden. Lapsille ryhmiä oli yhteensä 24 ja aikuisille 6. Lisäksi vakituiseen ohjelmaan kuului myös vauvauinnit. Ryhmät kokoontuivat viikonloppuaamuisin yhdeksän eri ryhmän voimin.

Uimahallissa toteutettiin valtakunnallinen *Ui Kesäksi Kuntoon -tapahtuma* maaliskuussa, toukokuussa osallistuimme koululaisten *Vesisankarit -tapahtumaan*, jonka toteuttivat liikunnanohjaajaopiskelijat yhdessä eri toimijoiden kanssa. Syyskuussa Rovaniemi-viikkoa vietettiin jo perinteeksi muodostuneella Taiteiden Yön *Atmosfääri Vesihäisi -tapahtumalla*. Samana päivänä järjestettiin myös *Swim Dive & Rock'n roll – tapahtuma* melontaa ja laitesukellusta kokeiluineen.

Uimahallin kokonaiskävijämäärä laski hieman viime vuodesta johtuen lähinnä vuokralla olevan kuntosalin jäsenmäärän vähenemisestä. Uintiasiakkaita on käynyt edellisten vuosien tapaan. Uimahallin kova käyttöaste asettaa jatkuvia haasteita laitoksen kunnossapidolle. Allaspalveluiden toimintapäiviä oli yhteensä 338 ja käyntejä 166 462. Ohjaustunteja pidettiin yhteensä 2 088 tuntia ja käyntien määrä oli niissä 21 009.

Uimahallikäyntien määrä oli yhteensä 187 471, kun se edellisenä vuonna oli 198 885 käyntiä. Kävijätilaston lukemiin on jonkin verran vaikuttanut toisen porttilaskurin toimintavika kesällä yli kuukauden ajan.

Avustukset

Liikuntapaikkojen kunnossapitoavustuksia myönnettiin yhteensä 57 hakijalle. Avustuskohteet olivat pääasiassa hiihtolatujen ylläpitoa kylillä ja kouluilla. Liikuntatoiminta-avustusten haku toteutettiin toisen kerran sähköisellä lomakkeella. Vapaa-ajanlautakunta jakoi liikuntatoiminta-avustusta 71 liikunta- ja urheilujärjestölle. Avustusta haki 73 järjestöä.

Muu toiminta

Vuoden lopulla järjestettiin *Liikuntafoorumi* Arktikumin Polarium-salissa. Foorumin teemoina oli Voimaa vanhuuteen –ohjelman seminaari ”Meillä mummot ja papatkin urheilee”, viisas ja turvallinen liikkuminen liikuntapaikoille ja seurainfo. Osallistujamäärä oli 57 henkilöä.

Liikuntapalvelujen toiminta perustuu verkostomaiseen toimintaan yhdessä kunnan eri toimijoiden, liikunta- ja urheiluseuratoimintaa tuottavien järjestöjen sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhteistyö kaupungin perusturvan kanssa eteni ja esimerkiksi liikuntaneuvonta, hyvinvointiapteekki, ikäihmisten liikunta ja eri hankkeet olivat vuoden aikana yhteisessä valmistelussa. Vapaa-ajan palvelualueen sisällä sekä koulutus-, varhaiskasvatus- ja teknisten palvelujen kanssa tehtiin luontevaa ja antoisaa yhteistyötä kuluneen vuoden aikana.

Liikuntapaikkojen ylläpito

Liikuntapaikkojen ylläpitopalvelujen tuottajana toimi sopimuskauden toisen vuoden ajan Rovaniemen Infra Oy, nykyinen Napapiirin Infra Oy. Ulkoliikuntapaikkojen ylläpitosopimuksen arvo vuositasolla oli 907 403 euroa.

Vuosittain tehtävien palvelusopimusten kolmevuotinen määräaikaisuus on päättymässä. Sitä ennakoiden käynnistettiin syksyllä liikuntapaikkojen ylläpitoasiakirjojen valmistelu ylläpitopalvelujen hankintaa varten. Yhdyskuntatekniikan ja liikunnan ylläpito-hankinta-asiakirjojen valmistelu toteutetaan konsulttivetoisesti yhteistyössä teknisen palvelukeskuksen yhdyskuntatekniikan ja vapaa-ajan palvelualueen liikuntapalvelujen kesken.

Liikuntapalvelut tuki myös pesäpalloseuran toimesta Korkalovaaran pallokentälle rakennettavaa katsomohanketta. Uimahallin lähtökorokkeet uusittiin. Uimahallihankkeen tarveselvityksen valmistelu sai loppuvuodesta lisää vauhtia.

5. Nuorisopalvelut

5.1 Oma palvelutuotanto, ostopalvelut, avustukset ja muu nuorisotoimi

Kustannuspaikka : Nuorisopalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
Nuorisopalveluiden hallinto	-99 670,99	-93 954,28	-70 714,73	-23 239,55	75,27
Alueelliset nuorisopalvelut	-535 905,36	-595 391,05	-576 107,26	-19 283,79	96,76
Keskitetyt nuorisopalvelut (Nuorisokeskuspalvelut v.2)	-235 361,94	-200 893,76	-207 628,78	6 735,02	103,35
Ostopalvelut	-15 033,37	-15 000,00	-15 096,00	96,00	100,64
Avustukset	-24 741,30	-25 000,00	-22 064,85	-2 935,15	88,26
Muu nuorisotoimi	-79 676,42	-95 000,00	-13 880,08	-81 119,92	14,61
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-990 389,38	-1 025 239,09	-905 491,70	-119 747,39	88,32

Nuorisopalveluille on vuoden 2017 talousarviossa varattu 1 025 239,09 euron määräraha. Tilinpäätöksessä vuoden 2017 määrärahoja on käytetty 905 491,70 euroa käyttöprosentin ollessa 88,32 %.

5.2 Nuorisopalvelut tuloslaskelma

Kustannuspaikka : Nuorisopalvelut

Budjettivertailu Jakso: 01/2017 - 12/2017 Yksikkö: EUR

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Käyttö-% 12/2017
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot sisäinen	30 181,20	125 411,00	22 710,67	102 700,33	18,11
Myyntituotot yhteensä	30 181,20	125 411,00	22 710,67	102 700,33	18,11
Maksutuotot	4 320,93	4 000,00	74 907,23	-70 907,23	1 872,68
Tuet ja avustukset	102 955,39	85 500,00	320 558,88	-235 058,88	374,92
Vuokratuotot ulkoinen	13 362,35	16 000,00	18 348,52	-2 348,52	114,68
Vuokratuotot yhteensä	13 362,35	16 000,00	18 348,52	-2 348,52	114,68
Muut toimintatuotot	-7 593,00		21 755,53	-21 755,53	
TOIMINTATUOTOT/TULOT	143 226,87	230 911,00	458 280,83	-227 369,83	198,47
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-535 364,96	-552 973,56	-572 660,65	19 687,09	103,56
- Henkilöstökorvaukset	749,89		802,56	-802,56	
Palkat ja palkkiot yhteensä	-534 615,07	-552 973,56	-571 858,09	18 884,53	103,42
Eläkekulut	-134 834,97	-128 345,16	-135 065,75	6 720,59	105,24
Muut henkilöstösivukulut	-31 672,49	-31 298,30	-24 383,63	-6 914,67	77,91
Henkilöstösivukulut	-166 507,46	-159 643,47	-159 449,38	-194,09	99,88
HENKILÖSTÖKULUT	-701 122,53	-712 617,03	-731 307,47	18 690,44	102,62
Palveluiden osto sisäinen yhteensä	-45 402,21	-143 409,99	-36 269,24	-107 140,75	25,29
Palveluiden osto ulkoinen yht.	-141 921,20	-167 661,63	-313 479,31	145 817,68	186,97
PALVELUJEN OSTOT	-187 323,41	-311 071,62	-349 748,55	38 676,93	112,43
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-73 266,58	-57 621,44	-62 933,25	5 311,81	109,22
AVUSTUKSET	-24 298,90	-25 000,00	-41 976,80	16 976,80	167,91
Vuokrat ulkoiset	-147 279,47	-149 840,00	-175 211,91	25 371,91	116,93
VUOKRAT	-147 279,47	-149 840,00	-175 211,91	25 371,91	116,93
MUUT TOIMINTAKULUT	-325,36		-2 594,55	2 594,55	
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 133 616,25	-1 256 150,09	-1 363 772,53	107 622,44	108,57
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-990 389,38	-1 025 239,09	-905 491,70	-119 747,39	88,32

5.3 Nuorisopalvelujen toimintaraportti 2017

NUORISOPALVELUT

NUORISOPALVELUT	ARVIOINTI / MITTARIT	MÄÄRÄT YHTEENSÄ 2017
MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOIMINNAN LAAJUUS	Kävijät Eri asiakkaiden (nuoret) määrä Suunnitelmallisesti tuetut nuoret Tapahtumien lukumäärä Toimintapäivät Käyntikerrat Nuorisotilojen käyntikerrat Nuorisokeskuksen käyntikerrat Nuorisokeskuksen muut käytt. Verkossa kohdatut nuoret Harjoittelijat ja työssäoppijat	 1712 236 40 1479 34106 19997 18855 4554 26
TUOTANNONTEKIJÄMÄÄRIÄ	Henkilöstön määrä	25
VAIKUTTAVUUSMITTARIT	Arvio tavoitteiden saavuttamisesta Pedagogiikka/oppiminen Asiakaskyselyt	
PROJEKTIT	Projektien määrä Projektien raportit	2 1

Kuvaus toiminnasta ajalta 1.1. – 31.12.2017

Alueelliset nuorisopalvelut

Alueellista nuorisotyötä tehtiin Korkalovaaran, Nivavaaran, Ounasrinteen ja Ylikylän alueilla sekä Ala- ja Yläkemijoen sekä Alaounasjoen aluelautakuntien alueilla. Alueilla palvelujen tuottamisessa keskeisinä tekijöinä olivat alueiden nuorisotilat. Korkalovaaran ja Alaounasjoen alueella ei ollut käytössä toimitiloja johtuen Hillan nuorisotilan ja Sinetän koulun remonteista. Alaounasjoen alueella palvelut toteutuivat jalkautumisen, pienryhmätoiminnan ja koulunuorisotyön menetelmin. Hillan nuorisotilan väistötilana toimi Popparin nuortentila Revontulen kauppakeskuksessa.

Nuorisotyön tavoitteena kaikilla toiminta-alueilla oli nuorten aktivointi, kasvatuksellinen tukeminen, ohjaus- ja neuvonta sekä nuorten osallisuuden lisääminen heitä koskevissa asioissa. Alueiden nuorisotilat toimivat matalan kynnyksen paikkoina, jotka tarjosivat mahdollisuuden osallistua monipuoliseen toimintaan ja jota toteutettiin nuorten ideoiden ja tarpeiden pohjalta. Nuorisotilatoiminnan keskeisenä toimintamuotona olivat monipuoliset ryhmä- ja pienryhmätoiminnot sekä teemaillat, joissa nuoret oppivat kiinnostavan tekemisen ohessa tärkeitä elämänhallintaan liittyviä tietoja ja taitoja sekä saavat uusia kokemuksia. Napparin nuorisotilalla järjestettiin nuorille viisiosainen vertaisohjaajakoulutus, jonka pohjalta luotiin nuorten tilaohjaajamalli, jossa koulutetut nuoret toimivat alueilla vertaisohjaajina muille nuorille. Koulutus oli erittäin onnistunut ja nuorten osallisuutta vahvistava kokonaisuus. Nuorisotilat toimivat myös ns. vapaan harrastamisen paikkoina, joissa nuoret hyödyntävät ohjaajan valvonnassa tilan monipuolisia harraste- ja pelivälineitä. Retket, reissut, turnaukset, vierailut ja vierailijat toivat oman lisänsä toiminnan kirjoon ja myös näiden kohdalla huomioitiin nuorten omat mielenkiinnon kohteet. Nuorisotilojen kautta toteutettu salibandytoiminta oli nuorten keskuudessa suosituin liikuntamuoto ja sen puitteissa harjoituksia järjestettiin alueilla viikoittain sekä osallistuttiin Lapin alueella järjestettyihin Lappi-cupin osaturnauksiin.

Alueellinen nuorisotyö linkittyi vahvasti alueen yläkoulujen kanssa, joissa toimintaa toteutettiin Rovaniemen kaupungin koulunuorisotyömallin mukaisesti. Yläkoulujen koulunuorisotyöhön sisältyi kiusaamis- ja päihdevastaisten teemapäivien lisäksi muita infopäiviä ja oppitunteja sekä välituntitoimintapaketteja. Osallisuuden lisäämiseksi mm. Ounasjoen peruskoululla järjestettiin yhdessä 8-luokkalaisten kanssa välituntitoimintaa ja koulun vappurieha. Korkalovaaran alueella järjestettiin Rovalan Nuoret ry:n kanssa kaksiosainen kerhonohjaajakoulutus 8-luokkalaisille. Yläkoulujen lisäksi Ylikylän ala-asteella järjestettiin pienryhmätoimintaa ja teemapäiviä alakoululaisille. Uusille 7-luokkalaisille järjestettävät Sujuvasti seiskalle -ryhmytyspäivät toteutettiin viikoilla 34-35 Leirikarissa. Joustavan perusopetuksen (jope) luokissa Korkalovaaran, Ounasvaaran ja Rantavitikan peruskouluissa sekä Napapiirin yläasteella, työskenteli opettajan työparina nuoriso-ohjaaja, tarjoten tukea ryhmäohjaukseen ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin. Jope-toiminnan myötä suurin osa oppilaista löysi mieluisan opiskelualan ja enemmistö heistä sai korotettua numeroitaan päättötodistuksiin.

PopUp-nuorisotilana aloittanut ja Hillan väistötilana jatkanut Popparin nuortentila on osoittanut toimintavuoden aikana tarpeellisuutensa. Kauppakeskus Revontulessa toimiva nuortentila Poppari on tavoittanut päivittäin yli sata nuorta. Vuoden 2017 aikana Popparissa toteutettavan nuorisotyön arvo tuli näkyväksi ja Popparin toimintamallin luominen oli erinomainen esimerkki eri toimijoiden välisestä yhteistyöstä. Toiminnassa korostuu nuorten hyvinvoinnin edistäminen moniammatillisen yhteistyön ja uusien kumppanuuksien avulla. Sen myötä toteutuu tehokas nuorten avuntarpeen tunnistaminen ja varhainen puuttuminen. Popparista tulikin nuorille matalan kynnyksen osallistumisen paikka, johon on helppo tulla, ja jossa välittyy tieto myös muusta nuorisopalveluiden ja yhteistyötahojen toiminnasta. Popparista saatu palaute ja kokemus tehdystä työstä ovat vahvistaneet käsitystä siitä, että Poppari vastaa todelliseen tarpeeseen. Tästä ovat yhtä mieltä kaupunki, kauppakeskuksen toimijat, viranomaistahot, yhteistyökumppanit ja tietenkin nuoret, jotka ovat itse hyvin aktiivisesti olleet viemässä Popparia eteenpäin, esittäen kannanottoja niin yksilö- ja ryhmätasolla. Samaa mieltä oli myös nuorisovaltuusto, jonka lausunto Popparista oli kannustavan positiivinen. Poppari sai vuoden 2018 talousarvioon oman toimintamäärärahan, joten toiminta jatkuu ja kehittyy edelleen.

Nuorisopalveluiden loma-ajan toiminta sisälsi hiihto-, syys- ja kesäloman toiminnan. Hiihtolomalla mm. järjestettiin 13-17-vuotiaiden laskettelureissu Leville, EA1 koulutus ja hygieniapassikoulutus 15-29 -vuotiaille sekä monipuolisia ryhmätoimintoja eri alueilla. Kansallisen tanssikatselmuksen, Nuori Kulttuuri Art Moves – tapahtuma 26.-28.5., järjestäminen vaati massiivisuutensa vuoksi koko työntekijäresurssin loppukeväästä. Kesälomatoiminnot alkoivat normaalisti kesäkuun alusta. Kesällä ostopalveluna toteutuivat lasten yöleirit 12.-16.6. ja 19.-22.6. Liikennepuistossa järjestettiin lapsille ja nuorille liikennekasvatustoimintaa ja vapaa-ajan aktiviteetteja maanantaista perjantaihin 12.6.-28.7. Liikennepuisto tavoitti lähes 2500 kävijää. Nuorisopalvelut tuki yrityksen perustanutta nuorta 4H-kahvilayrittäjää tekemällä yhteistyötä liikennepuistossa ja mahdollistamalla hänelle siellä oman Makijaa-kesäkioskin toiminnan. Lasten kotouttava *Hauskaa Suomeksi-päiväleiri* järjestettiin 5.-22.6. Nuorisokeskus Mondella, jossa harjoiteltiin nuoriso-ohjaajien vetämänä suomen kieltä monipuolisen tekemisen kautta ja tutustuttiin Rovaniemeen. Liikkuva nuorisotila Rollerit, monipuolisilla toimintavälineillä lastattu pakettiauto ohjaajineen, kiersi 6.6.-6.7. järjestämässä vapaa-ajantoimintaa kylillä, tapahtumissa ja uimarannoilla. Syyslomaa edeltävänä koulupäivänä järjestettiin yhteistyössä seikkailupuisto Huiman kanssa 13-18 -vuotiaille liikunnallinen seikkailupäivä tavoittaen yli 200 oppilasta opettajineen. Syyslomalla mm. järjestettiin 13-29-vuotiaille metsästäjätytökintoon valmentava koulutus ja työkintokoe sekä monipuolista harrastetoimintaa, kuten turnauksia, retkiä, seikkailupäiviä ja lanit.

Loppuvuodesta 2017 toteutettiin Rovaniemen alueen nuorille asiakaspalautekysely. Kyselyitä tehtiin mm. koulutusmessuilla, kaupungilla, nuorisotilojen toiminta-alueilla sekä opiskelija-asuntoloissa. Saatua palautetta hyödynnetään nuorisopalveluiden toiminnan suunnittelussa. Kyselyssä nousi erityisesti esille nuorten toive nuoriso-ohjaajien jalkautumisesta yhä enemmän kouluympäristöön sekä liikunnallisten matalankynnyksen harrastusmahdollisuuksien tarve.

Nuorisokeskus Monde

Monden nuorisokeskus toimii avoimena toiminta-areenana 16–29 -vuotiaille nuorille, nuorten parissa toimiville järjestöille ja nuorten omaehtoisille ryhmille. Nuorisokeskustoiminta tukee nuorten kasvua ja kehitystä ja tarjoaa toiminnallaan ja palveluillaan mahdollisuuden yhteisölliseen ja osallisuuden mahdollistavaan tekemiseen. Vuoden 2017 tavoitteena oli monipuolisten toimintojen mahdollistaminen ja tuottaminen, nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen ja mielekkäiden vapaa-ajan toimintojen mahdollistaminen, sekä yhteistyön lisääminen muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisokeskuksen toiminta vuonna 2017 oli monipuolista ja tapahtumarikasta. Vuoteen mahtui mm. katutaidetapahtuma Muodonmuutos, harrastajateatteritoiminnan käynnistyminen sekä avoimen näyttelytilan tarjoaminen nuorille taiteilijoille. Mondella on vuonna 2017 toiminut kolme evs – vapaaehtoista, Liettuasta, Portugalista ja Ranskasta.

Pelitalotoiminta on vakiintunut oleelliseksi osaksi nuorisokeskuksen toimintaa. Vuonna 2017 lanitoiminta kasvatti suosiotaan entuudestaan ja järjestimme kolmet lanit vuoden aikana. Nuorten osallisuus on poikkileikkaavaa koko nuorisokeskuksen toiminnassa, myös pelitoiminnassa. Lanitoiminnassa nuoret itse suunnittelivat, markkinoivat ja osittain toteuttivat tapahtumat. Tapahtumien lisäksi nuoret itse päättivät hankinnoista, järjestivät pienimuotoisempia turnauksia sekä pitivät omaehtoisia peliryhmiä niin digitaalisten pelien kuin lautapeliensäkin ympärillä. Kesällä 2017 Mondella järjestettiin Digileiri yhteistyössä Tornion nuorisotoimen kanssa ja tavoitteena on jatkaa digitaalisen nuorisotyön kehittämistä lappilaisten kuntien kanssa. Syksyllä 2017 aloitti uusi e-sport ryhmä toimintansa. Ryhmään kuuluu kahdeksan nuorta miestä. Ryhmässä toimii niin kantasuomalaisia kuin maahanmuuttajia.

Aamupäivisin nuorisokeskuksen tiloja käyttivät nuorisopalveluiden oman toiminnan lisäksi mm. koulut (JOPE- luokat), eri järjestöt, muut yhteistyökumppanit sekä etsivä nuorisotyö. Näitä käyttäjäryhmiä oli vuoden aikana 32, käyntikertoja 960. Tiloissa järjestettiin monipuolisesti erilaisia kokouksia, seminaareja, ryhmätoimintoja, parkki – toimintaa, messuja ja koulutuksia. Yksi nuorisokeskuksen tärkeimmistä tehtävistä on tukea ja mahdollistaa nuorten omaehtoisia ryhmätoimintoja ja kannustaa nuoria aktiiviseen kansalaisuuteen sekä toimijuuteen omissa elinympäristössään. Vuonna 2017 Mondella toimi puolenkymmentä nuorten omaa ryhmää, joista osa täysin itsenäisesti ja osa ohuesti ohjattuna. Nuorten miesten cony-ryhmä suunnitteli ja toteutti retken Ouluun, Tsibicon – tapahtumaan. Katukulttuuria edustava Transcendent ry. on toiminut Mondella monipuolisesti koko vuoden ajan, he ovat organisoineet mm. Muodonmuutos- tapahtuman, salin seinän uuden graffiti – maalauksen, sekä kaksisuuntaiseen kotouttamiseen liittyviä taidetyöpajoja. Uutena nuorten ryhmänä aloitti harrastelijoiden vapaa pingiskerho.

Monden sali toimi liikuntapaikkana päiväkodeille, liikuntapalveluiden ryhmille, järjestöille, kouluille ja nuorten omaehtoisille ryhmille. Salissa on vuoden 2017 aikana ollut 18 eri käyttäjäryhmiä, yhteensä 9248 käyntikertaa. Sali on aktiivisesti käytössä seitsemänä päivänä viikossa, vuoden ympäri. Vuoden 2017 aikana saliin saatiin lisää vuoroja nuorten omaehtoisille ryhmille, esimerkkinä keskiaikaista miekkataistelua mallintavaa kamppailulajia harrastava Rovaniemen Boffaajat ry, joiden valtakunnallisesta viikonloppuleiristä Rovaniemellä on tullut jo vakiintunut tapa. Sali toimi lisäksi tapahtuma-areenana nuorisopalveluiden tapahtumissa, sekä muiden yhteistyökumppaneiden järjestämissä tapahtumissa, kuten kokouksissa ja seminaareissa. Vuoden 2017 aikana salissa järjestettiin 20 eri tapahtumaa.

Kulttuurinen nuorisotyö

Kulttuurisen nuorisotyön vuoden 2017 toiminnassa painopisteenä olivat Suomi100- juhluvuoden tapahtumat, Rovaniemi-viikon tapahtumat sekä uutena toimintana nuorisoliikuntakulttuurin tapahtumia. Rovaniemen nuorisopalveluiden tärkeimpänä vuoden 2017 tapahtumana kulttuurisessa nuorisotyössä järjestettiin valtakunnallinen MOVES tanssikatselmus 26.–28.5.2017. Moves on valtakunnallinen tanssitapahtuma, joka kokoaa nuoret tanssin harrastajat ympäri Suomen kolmen vuoden välein Nuori Kulttuuri -säätien tanssin katselmuksiin. Tanssiharrastus liikutti Lapin pääkaupunkiin 126 ryhmää ja lähes

1300 tanssijaa esiintymään ohjaajineen sekä huoltajineen ympäri Suomen. Tanssivuoden teemana oli Art Moves – Taide liikuttaa. Rovaniemen kaupungin sivistyspalveluiden vapaa-ajan palvelualue (nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut) toimi valtakunnallisen tapahtuman pääjärjestäjänä yhteistyössä Nuori Kulttuuri säätiön kanssa. Viikonlopun aikana nähtiin kolmessa eri katselmus paikassa (Korundi, Wiljami, Lappia-talo) niin tanssintaikaa ja nuorten lahjakkaiden tanssijoiden esityksiä kuin myös laajasti erilaisia avoimia tanssityöpajoja sekä oheisohjelmaa avoimilla tanssistageilla. Tanssitapahtuma tavoitti toukokuun viimeisenä viikonloppuna yhteensä 11 852 kävijää.

Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumiin lukeutui myös 15-vuotiaille nuorille järjestettävä itsenäisyyspäivän juhlavastaanotto Lappia-talolla 6.12.2017. Tänä vuonna juhlavuoden tapahtumaan osallistui ennätyselliset 450 nuorta, jotka nauttivat itsenäisyyspäivän ohjelmasta ja juhlavuoden kunniaksi järjestetyistä jatkoista. Rovaniemi viikolla nuorisopalvelut järjestivät monipuolista ohjelmaa niin nuorille kuin nuorille aikuisille nuorisotiloilla, nuorisokeskus Mondella sekä Rovaniemen keskustakentällä. Perinteiset K13- illat nuorisotiloilla toivottivat tervetulleeksi Rovaniemen 7 -luokkalaisia tutustumaan nuorisotilojen toimintaan. K13 -illat tavoittivat 130 nuorta. Nuorisokeskuksella ensimmäistä kertaa järjestettävä Pop Up -kirpputori oli menestys. Sateisesta säästä huolimatta tapahtuma keräsi tuvan täyteen nuoria alle 30 -vuotiaita myyjä ja asiakkaita niin nuorista lapsiperheisiin ja aikuisiin.

Rovaniemi viikolla järjestettiin myös nuorisoliikuntakulttuurin tapahtuma: kuplapalloturnaus keskustakentällä. Liikuntanuorisokulttuurin tapahtumat ovat uusi nuorisopalveluiden toiminto, jossa matalankynnyksen höntsäliikunnalla, hausalla yhdessä tekemisellä, pelattiin supersuosittua kuplajalkapalloa. Tapahtuma järjestettiin toista kertaa ja tänä vuonna tapahtumaan osallistui 12 joukkuetta/ yhteensä noin 90 kävijää.

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluissa toteutettiin vuonna 2017 keväällä nuorten työllistämistä tukevia kurssitoimintoja nuorisokeskus Mondella. Keväällä järjestettyjä kurseja olivat: hygieniapassi (kolme koulutusta), EA1 kurssi, anniskelupassi yli 18 – vuotiaille. Lisäksi syyslomalla nuorille järjestettiin ostopalveluna metsästäjäntutkintoon valmentava koulutus ja metsästäjäntutkinto. Tieto ja neuvontapalveluissa toteutettiin nuorille suunnattua verkkotiedotusta nuorisotiedotuksen vuosikellon mukaisesti. Verkkoneuvonta tavoitti yhteensä 27 571 nuorta, joista verkossa kohdattuja nuoria oli yhteensä 76.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö tavoitti yksilö- ja ryhmätoiminnan kautta 206 nuorta. Lisäksi tuli 100 yhteydenottoa nuorista, joita ei tavoitettu, jotka eivät halunneet mukaan yhteistyöhön tai joilla oli jo jatkotoimenpiteitä tiedossa. Ohjaamo-verkoston osana etsivä nuorisotyö on ollut saatavilla myös Nuorten Ohjaamossa ja osallistunut ohjaamo-verkoston yhteisiin työkokouksiin.

Peruskouluissa olemme puuttuneet nuorten poissaoloihin ja käyneet kertomassa kaikille 9-luokkalaisille sekä vanhemmille siitä, mitä tehdä, jos nuori jää ilman jatko-opiskelupaikkaa. Lapin ammattiopiston toimipisteissä ennaltaehkäisevää työtä on tehty jalkautumalla työsaleihin, osallistumalla oppilashuoltoryhmiin, osallistumalla uusien opiskelijoiden ja asuntolassa asuvien nuorten ryhmäytyksiin sekä tekemällä kotikäyntejä kuraattorien kanssa. Kauppakeskus Revontulassa on jatkettu viikoittaisia päivystyksiä. Yhteistyötä poliisin kanssa tehtiin Ankkuri-toiminnassa ja päivystyksillä poliisin *Ennalta estävä toiminta -ryhmän* kanssa koulujen lopetus- ja alkamisviikonloppuina. Etsivä nuorisotyö koordinoi edelleen ”TimeOut! Aikalisä! – Elämä raiteilleen” – toimintaa.

Yhdessä sosiaalipalveluiden kanssa toteutimme keväällä ja syksyllä matalan kynnyksen ”Porukka”-parkin passivoituneille, pitkäaikaistyöttömille nuorille. Muita tarpeeseen perustettuja pienryhmiä oli digitaalisesta pelaamisesta kiinnostuneille, koulua käyville nuorille suunnattu ”Pleiers”, mielekästä tekemistä vapaa-ajalle tarjoava ”Sutkipulukit” ja paikkakunnalle läheltä tai kaukaa muuttaneiden, mutta ei vielä kotoutuneiden nuorten tarpeisiin suunnattu ryhmä ”Muuttolinnut” yhdessä Tyttöjen talon kanssa. Lakisääteisen lapsi- ja

nuorisopoliittisen ohjausryhmän (LaNuPo) vetovastuu siirtyi nuorisopalveluille ja etsivä nuorisotyö toimii ryhmän koollekutsujana sekä asialistojen laatijana.

6. Vapaa-ajanlautakunnan investointien toteuma 2017

INVESTOINNIT

	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Ero Ta-tot	Toteuma %
9400 OUNASVAARAN LIIKUNTAPUISTO				
menot	-100 000 €	-77 408,86 €	-22 591,14 €	77,41
tulot	0 €	0,00 €	0,00 €	
netto	-100 000 €	-77 408,86 €	-22 591,14 €	77,41
9401 KESKUSKENTTÄ/MONITOIMIKENTTÄ				
menot	-200 000 €	-262 244,65 €	62 244,65 €	131,12
tulot	0 €	79 000,00 €	-79 000,00 €	
netto	-200 000 €	-183 244,65 €	-16 755,35 €	91,62
9450 LIIKUNTAPAIKAT JA KULTTUURIPAIKAT, RAKENTAMINEN (ALLE 0,4 M€)				
menot	-200 000 €	-136 591,69 €	-63 408,31 €	68,30
tulot	50 000 €	0,00 €	50 000,00 €	
netto	-150 000 €	-136 591,69 €	-13 408,31 €	91,06
VAPAA-AJANLAUTAKUNTA YHTEENSÄ				
menot	-500 000 €	-476 245,20 €	-23 754,80 €	95,25
tulot	50 000 €	79 000,00 €	-29 000,00 €	158,00
netto	-450 000 €	-397 245,20 €	-52 754,80 €	88,28

Ounasvaaran liikuntapuisto

HS100 hyppymäen alamäen valojen ohjauskeskus uusittiin ja valojen korjaustarvetta kartoitettiin. Ylämäen vauhtilatu päivitettiin sääntöjä vastaavaksi. Liikuntapalvelut oli tukemassa hiihtoseuran mäkijaoston HS28 mäen rakentamishanketta. Mäkikeskukseen hankittiin varastokontti korvaamaan osittain alueelta käytöstä poistettua vanhaa huoltorakennusta. Huoltorakennuskiinteistö purettiin loppuvuodesta.

Ounasvaaran liikuntapuisto 2017

<i>HS100 alamäenvalot</i>	<i>9762,25</i>
<i>HS100 vauhtilatu</i>	<i>42300,00</i>
<i>HS28 + varastokontti</i>	<i>25346,61</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>77408,86</i>

Keskuskenttä / monitoimikenttä

Keskuskentän Ruokasenkadunpuoleiseen päähän rakennettiin lähiliikuntapaikka, Keskuskentän lähiliikuntapuisto. Liikuntapuisto sisältää kuntoilu- ja toiminta-alueet lapsista ikäihmisiin, katutaidepaasit ja puistomaisen ympäristön. Lapin aluehallintovirasto myönsi hankkeelle avustusta 79 000 euroa.

Keskuskentän lähiliikunta 2017

<i>Ramboll, kuivatussuunnitelma</i>	<i>3300,00</i>
<i>Lappset, kalusteet</i>	<i>155509,65</i>
<i>Lappset, asennus- ja maatyöt</i>	<i>84407,00</i>
<i>Muutos- ja lisätyöt</i>	<i>19028,00</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>262244,65</i>

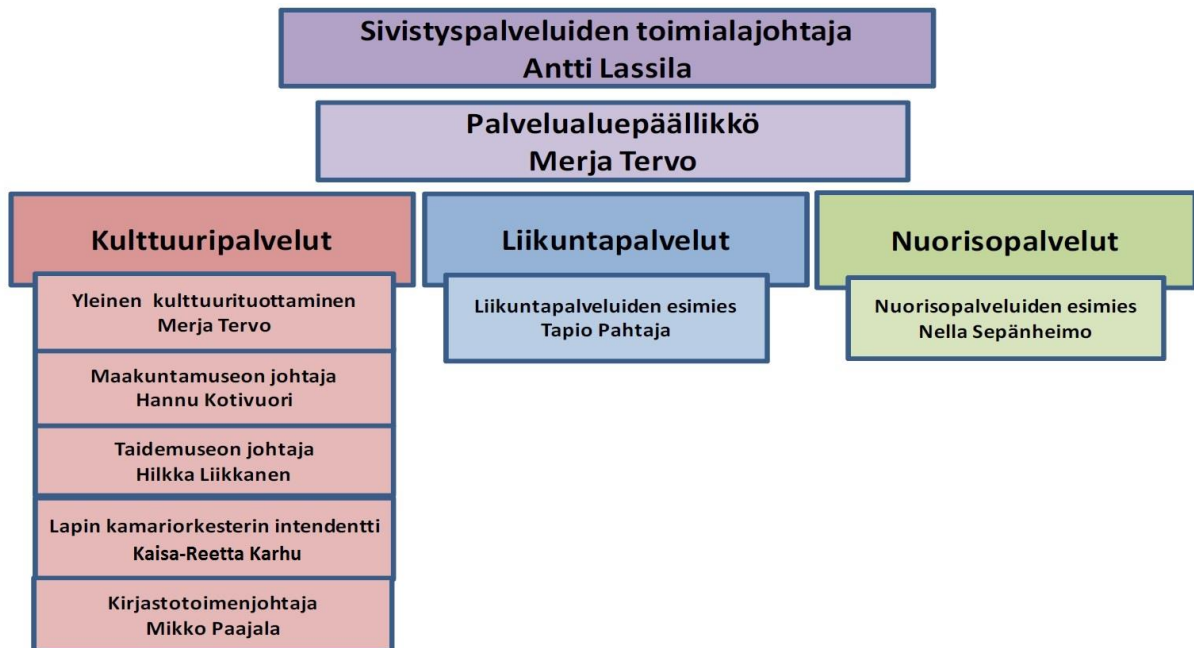
Liikuntapaikat ja kulttuuripaikat, rakentaminen (alle 0,4 M€)

Susivoudin liikuntapuiston pysäköintialueen peruskorjaus- ja –parannustyö valmistui siten, että P-alue saatiin käyttöön talveksi. Alueen viimeistelytyöt tehdään kesällä 2019, silloin asennetaan kolmilanka-aita ja paikoitusalue asfaltoidaan.

Susivoudin parkkialue 2017	
<i>Sito, suunnittelu</i>	<i>10880,70</i>
<i>Ramboll, rakennuttaminen 2017 osuus</i>	<i>10677,36</i>
<i>Maanrakennusurakka 2017 työt</i>	<i>108602,00</i>
<i>Muutos- ja lisätyöt 2017</i>	<i>1321,61</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>131481,67</i>
Muut pienet investoinnit	
<i>Ulkoilureitit, Saarenkylä</i>	<i>2150,00</i>
<i>Taajamakentät, Ounasrinne</i>	<i>2960,00</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>136591,67</i>

7. Vapaa-ajan palvelualueen hallinto ja henkilöstö

7.1 Vapaa-ajan palvelualueen viranhaltijaorganisaatio 2017

7.2 Vapaa-ajan palvelualueen henkilötyövuodet, henkilöstömäärä ja sairauspoissaolot

	Henkilöstömäärä 31.12.			Henkilötyövuodet			Sairauspoissaolot (pv/hlö)		
	2016	2017	muutos-%	1-12/2016	1-12/2017	muutos-%	2016	2017	muutos-%
Vapaa-ajan palvelualue	160	159	-0,63 %	152,2	157,19	3,28 %	11,3	9,4	-16,96 %

8. Vapaa-ajan palvelualueen tulokortti

Vapaa-ajanlautakunta

Suunnittelukauden keskeiset tavoitteet	Keskeiset toimenpiteet vuonna 2017	Mittari / arviointi
1. Laadukkaat ja toiminnalliset vapaa-ajan palvelut edistävät asukkaiden asumisviihtyvyyttä sekä alueen vetovoimaisuutta ja elinvoimaa.	Vapaa-ajanpalveluiden järjestäminen ja tuottaminen.	Vapaa-ajan yksikköjen toimintatilastot (määrät ja kävijät)
	Kolmannen sektorin toimintaedellytysten tukeminen ja kehittäminen.	Jaettujen avustusten ja yhteisten kehittämistoimien määrä
	Yhteistyö järjestöjen, yritysten ja muiden alueen toimijoiden kanssa	Ostopalvelusopimusten määrä

Toteutuminen

Toimintatilastot

Yleinen kulttuuritoimi järjesti 345 tapahtumaa ja niihin osallistui 26 912 kaupunkilaista. Museoiden kävijämäärät nousivat merkittävästi, maakuntamuseossa oli 107 238 kävijää ja taidemuseossa 44 617 kävijää. Uimahallissa kirjattiin 338 toimintapäivää ja 166 462 käyntiä. Orkesteri toteutti 87 konserttia, kuulijoita 16 782 ja radiokuulijoita runsaasti, Ylen ka. luku 104 000. Nuorisotiloilla vieraili 43 106 nuorta, nuorisokeskuksessa 19 997. Kirjastoissa lainattiin ahkerasti, lainoja yhteensä 993 534 ja käyntejä 497 953. Vapaa-ajan palvelujen toimesta laadittiin erillinen asiakirja, joka sisältää tarkemmat määrälliset tiedot vuodesta 2017 sekä kuvauksen eri yksikköjen toiminnasta.

Avustukset

Vapaa-ajanlautakunta jakoi avustukset 26.4.2017, § 48-50. Kulttuuriavustuksia myönnettiin 45 kpl (90 000 euroa) ja liikunta- avustuksia 74 kpl (160 000 euroa) ja nuorisoavustuksia 4 kpl (17 468 euroa) eri toimijoille. Nuorisotoiminnan avustuksia jaettiin vuoden aikana yhteensä 11 eri toimijalle, yhteensä 21 420,81 euroa. Kohdeavustuksia oli mahdollista hakea läpi vuoden.

Kehittämistoimet: Nuorisopalvelut; Tyttöjen talo -toiminta (Rovalan nuoret), Jätkätyömallin valmistelu hankkeeksi (Rovalan nuoret), Etsivä nuorisotyö (Avi, Eduro ja muut kumppanit). NuoriKulttuuri Moves -tapahtuma toteutettiin onnistuneesti 26.-28.5. useissa eri toimipisteissä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen avulla tuotettuun tanssiteemaiseen tapahtumaan osallistui 1300 nuorta ohjaajineen, kokonaisuutena tapahtuma tavoitti lähes 10 000 henkilöä. Erasmus+/Youth in Action -rahoituksen tuella toteutettiin kansainvälistä EVS-vapaaehtoistoimintaa.

Kulttuuripalvelut; Aili-hanke - kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallinen verkosto (13 kaupunkia, eri kumppanihakkeita ja Neuvokas), Laitakaupungin laulut -hanke (kyläyhdistykset ja aluelautakunnat), Taidetestaajat -hanke, joka tarjoaa kolmelle ikäluokalle kahdeksaluokkalaisia (syksy 2017-kevät 2020) mahdollisuuden vierailla kahdessa kulttuurikohteessa, joista toinen on maakunnallinen ja toinen valtakunnallinen. Uutena

kehittämistoimena 1.9. alkaen Lastenkulttuurin kärkihanke, tuki koulukerhojen järjestämiseen Rovaniemellä, avustus yhteensä 21 650 euroa.

Liikuntapalvelut: Rovaniemi valittiin Ikäinstituutin kutsulla mukaan Voimaa vanhuuteen -toimintaan. Toteutukseen osallistuivat liikunta- ja perusturvan toimijoiden lisäksi Rey, Rovaniemen kaupungin kansalaisopisto ja Neuvokas. Sosiaalista osallisuutta parantavat innovaatiot seuratyössä – hanke toteutui suunnitellusti. Hanke oli Rovaniemen, Oulun ja Kemin kaupunkien sekä kolmen jääkiekkoseuran yhteinen. Koto-liikuntahanke, jossa yhteistyökumppanit olivat MoniNet ja Rovaniemen kaupungin kansalaisopisto. Liikuntavirasto myönsi Kemin ja Rovaniemen kaupungeille liikkumisen ohjauksen valtionavustusta 2017, viisaan liikkumisen edistämiseksi harrastuksissa ja liikuntapaikoilla.

Kaikki vapaa-ajan palvelut: Kulttuuripalvelut tuotti ja koordinoi useita Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumia, joita koettiin myös kaupungin virallisten juhlien yhteydessä. Lisäksi kulttuuritalo Wiljamissa järjestettiin kuukausittaista Suomi 100 -kulttuuriklubien sarjaa. Rovaniemi-viikolla toteutettiin syyskuussa 180 tapahtumaa, joka on ennätysellinen määrä koko tapahtumaviikon historiassa. Kulttuuripalvelut olivat mukana mahdollistamassa UPEA 17 -katutaidefestivaalin puitteissa toteutettua seinämuraalia Valtakadulle. Marraskuussa järjestettiin yhteistyössä muiden rovaniemeläisten toimijoiden kanssa *Log in Kaamos -tapahtuma* korkeakouluopiskelijoille. Itsenäisyyspäivän juhlaan panostettiin erityisesti juhlavuoden kunniaksi ja oheishjelmaa järjestettiin. Kaupungintalon aulan näyttelytila oli hyvin suosittu. Perusturvan ikäihmisten palveluiden kanssa valmisteltiin yhteisten työntekijöiden, liikuntakoordinaattori ja kulttuurituottaja, toimien perustamisia ja tehtävien aloituksia. Tavoitteena on luoda uusien tehtävien avulla joustavia yhdyspintoja eri toimijoihin. Popparin nuorisotilan jatkopäätös ilahdutti nuoria ja monia nuorten parissa toimijoita.

Ostopalvelut

Ostopalvelusopimuksia tehtiin seuraavasti: kulttuuripalvelut 7 kpl, nuorisopalvelut 1 kpl, liikuntapalvelut on tehnyt liikuntapaikkojen ylläpitosopimuksen Infra Oy:n kanssa, sopimuksen ensilumenladusta sekä lasten ja nuorten liikuntapalvelujen järjestämisestä (WAU ry).

<i>2. Vapaa-ajan palveluiden toimintakäytäntöjen ja yhteistyön avulla tuetaan kuntalaisten osallisuutta sekä mahdollisuutta edistää omaa ja yhteisönsä hyvinvointia ja toimintakykyä.</i>	Etsivän nuorisotyön resurssin lisääminen Kehitetään hanketoiminnan avulla käytäntöjä, jotka tukevat kuntalaisten osallisuutta ja palvelujen järjestämistä. Lanseerataan uusi Kulttuuri- ja liikuntakasvatussuunnitelma koulujen käyttöön.	Etsivän nuorisotyön tilastot Kulttuurisen seniori- ja vanhustyön kansallinen verkostohanke Laitakaupungin laulut – hanke KOTO - kotoutumisen edistäminen liikunnan avulla Raportti
--	--	---

Toteutuminen

Etsivälle nuorisotyölle tehtyt lakisääteiset ilmoitukset lisääntyivät huomattavasti. Etsivässä nuorisotyössä työskenteli kolme työntekijää, asiakkaita yhteensä 206.

Kulttuurisen seniori- ja vanhustyön kansalliseen verkostohankkeeseen osallistuttiin yhdessä Rovaniemen kaupungin perusturvan toimijoiden kanssa ja Rovaniemen hyviä käytäntöjä kerättiin. Verkoston tehtävänä on vahvistaa kunnissa ja tulevaisuudessa maakunnissa toteutettavaa kulttuurista seniori- ja vanhustyötä rakentamalla eri toimialoilla työskentelevien asiantuntijoiden välille pysyvä yhteistyöverkosto. Kuntatoimijoiden välisen yhteistyön vahvistamisella valmistaudutaan maakuntaudistukseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseen sekä rakennetaan yhteiskehittämiseksi pohja.

Laitakaupungin laulut – hanke eteni suunnitellusti, toimintaa on vahvistanut kaksi palkkatuella työllistettyä ammattimuusikkoo. Yhtye on esiintynyt säännöllisesti palvelutaloilla ja asukastuvalla sekä lukuisissa kaupungin eri yksiköiden tilaisuuksissa. Musiikkitoiminnan myötä on tavoitettu uusia yleisöjä ja kehitetty perusturvan ja kulttuuripalvelujen yhteistoimintaa.

KOTO- kotoutumisen edistäminen liikunnan avulla hanke jatkuu.

Kulttuuri – ja liikuntakasvatussuunnitelma on toimitettu koulujen käyttöön ja organisoitu suunnitelman mukaista ja sitä tukevaa toimintayhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Suunnitelma lisää kaupungin omien olemassa olevien resurssien tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä. Suunnitelman myötä kulttuuri- ja liikuntatoimijat voivat kohdentaa ja suunnitella toimintaa kysynnän ja tarpeen mukaan. Suunnitelma ottaa huomioon myös kolmannen sektorin ja yksityisten palveluiden tarjoamat mahdollisuudet rikastaa monipuolista kulttuuri- ja liikuntakasvatusta. Kulttuuri- ja liikuntakasvatuksesta haluttiin suunnitelman myötä kehittää luonteva osa perusopetusta. Suunnitelma tarjoaa kouluille erinomaisen mahdollisuuden, mutta samalla myös veloitteen tutustuttaa lapset ja nuoret monipuolisesti paikalliseen kulttuuriin, kulttuuriperintöön, taidelaitoksiin sekä liikunnan eri muotoihin. Opetussuunnitelmien sisällä oleva kulttuuri- ja liikuntakasvatussuunnitelma lisää osaltaan tasa-arvoa kaupungin eri alueilla asuvien lasten välillä ja edistää kulttuuri- ja liikuntapalveluiden saavutettavuutta kokonaisille ikäluokille.

3. Vapaa-ajan palveluiden tuottavuuden kokonaisvaltainen tarkastelu.

Tilojen yhteiskäytön kehittäminen ja lisääminen sekä omatoimikirjastojen valmistelu ja käyttöönotto.

Omatoimikirjastojen ja yhteiskäyttötilojen määrä
Tarkennetut investointien uudisrakennus- sekä peruskorjaushankkeet ja niiden kustannusvaikutukset

Omatoimikirjastot ja tilojen yhteiskäyttö

Vuoden alussa avattiin Ounasrinteen kirjasto, joka tehostanut koulu- ja nuorisopalvelujen yhteistyötä. Vuoden aikana on valmisteltu omatoimikirjastoja ja yhteiskäyttötiloja, toteutuminen vuonna 2018: Ounasrinteen, Saarenkylän ja Sinetän omatoimikirjastot, yhteiskäyttötilat koulun kanssa Vanttauskoskella ja Sinetässä, nuorisopalveluiden kanssa nuortentila Popparissa ja kirjastoauton hyödyntäminen kylien nuorisopalvelujen organisoinnissa. Korkalovaaran kirjaston omatoimiratkaisu on siirretty odottamaan Vaaranlammen koulun uudisrakennuksen tilaselvityksen valmistumista. Lapin Aluehallintovirasto myönsi kehittämishankerahoituksen kirjastojen tilojen ja palveluiden suunnitteluun. Hankkeen yhteydessä selvitetään tarkemmin yhteiskäyttötilojen mahdollisuuksia. Aloitus vuoden 2018 maaliskuussa.

Kirjaston ja nuorisopalvelujen sekä tilojen käyttöön että toimintaan liittyvä yhteistyö on lisääntynyt, esimerkkinä valmisteltu Rock Academy-toiminta. Tilojen yhteiskäyttö liittyy kiinteästi vapaa-ajan palvelujen toimintaan. Kaikki nuorisotilat (8) ja Monden nuorisokeskus ovat yhteiskäyttötiloja.

Raportointijakson aikana on valmisteltu vapaa-ajan palvelualueen investointisuunnitelmaa vuodelle 2018. Raportointijaksolla toteutui Keskuskentän lähiliikuntapaikka -hanke. Susivoudin liikuntapuiston pysäköintialueen perusparannushanke käynnistyi.

Talouden tunnusluvut:

Toimintakate/Vapaa-ajanlautakunta	TP 2016 €	TA 2017 €	TP 2017 €	Ero €	Käyttö %
TOIMINTATUOTOT	2 812 882,52	2 794 317,61	3 219 690,14	-425 372,53	115,22
TOIMINTAKULUT	-16 882 008,03	-17 264 363,94	-17 512 499,17	248 135,23	101,44
TOIMINTAKATE	-14 069 125,51	-14 470 046,33	-14 292 809,03	-177 237,30	98,78
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-210 701,98	-231 051,58	-205 847,30	-25 204,28	89,09
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-451 943,29	-403 628,75	-450 950,88	47 322,13	111,72
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 731 770,78	-15 104 726,66	-14 949 607,21	-155 119,45	98,97

Seurattavat tunnusluvut:

Tunnusluku	Lähtötaso	Tavoitetaso
Henkilöstömäärä	155 (TP2015)	Henkilöstön määrä laskee
Toteutuminen 2016: 160 ja 2017: 159 laskua n. 1 %		
Vapaa-ajan palvelut €/asukas	237,4 €/asukas (TP 2015)	Järjestetään samat palvelut talousarviokehysten mukaisesti.
Toteutuminen 2016: 226,1 €/asukas 2017: 228,9 €/asukas		